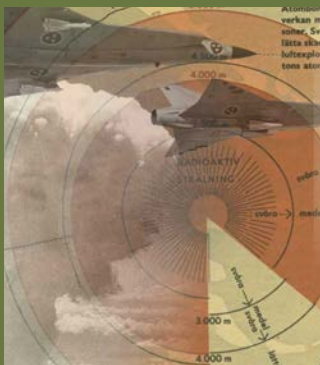

Årsredovisning 2025

FÖR RIKSARKIVET

Årsredovisning 2025

Omslagsbilderna är utsnitt från helsidesbilderna som förekommer i årsredovisningen.

Produktion: Riksarkivet

Innehållsförteckning

- 05 Riksarkivariens förord

Resultatredovisning 7

- 07 Om Riksarkivet
 - 07 Uppdrag
 - 08 Organisation
 - 08 Verksamhetsorter
 - 08 Om årsredovisningen
- 09 Långsiktig tillgång till samhällsviktig information
 - 09 Samhällsviktig information (regeringsuppdrag)
 - 10 Reglera och vägleda
 - 12 Utöva tillsyn
 - 13 Ta emot arkiv
 - 13 Bevara arkiv
 - 15 Verksamhetsstatistik
 - 16 Resultatbedömning
- 18 Hög och jämn tillgänglighet och service
 - 18 Tillhandahålla arkivinformation i läsesalar
 - 18 Besvara förfrågningar
 - 20 Tillgängliggöra arkivinformation digitalt
 - 24 Främja kunskap om mottagna arkiv
 - 26 Verksamhetsstatistik
 - 26 Resultatbedömning
- 29 Kunskapsuppbyggnad m.m.
 - 29 AI i verksamheten
 - 32 Forskning och utveckling
 - 34 Publikationer
 - 34 Heraldisk verksamhet
- 36 Övrig återsrapportering
 - 36 Säkerhet och beredskap
 - 37 Internationell samverkan
 - 40 Nationell samverkan

42	Judiskt liv (regeringsuppdrag)
42	Utförselfrågor
42	Lokaler
45	Kompetensförsörjning
48	Ekonomi
48	Kommentarer till det ekonomiska utfallet
49	Avgiftsbelagd verksamhet
51	Kostnader och intäkter per verksamhet

Finansiell redovisning 54

54	Sammanställning över väsentliga uppgifter
55	Resultaträkning
56	Balansräkning
57	Anslagsredovisning
58	Tilläggsupplysningar
61	Noter
71	Förteckning över tabeller

Riksarkivariens förord

DEN 3 OKTOBER invigde justitieminister Gunnar Strömmer våra nya arkivlokaler i Härnösand som vi byggt tillsammans med Skatteverket. Arbete pågår också med nya lokaler i Göteborg som kommer att stå klara 2027. Detta är resultatet av långsiktiga och medvetna satsningar på moderna, säkra och flexibla lokaler för dagens och framtida behov.

Detta öppnar för ett väsentligt ökat överlämnande av arkiv från statliga myndigheter, samtidigt som det finns möjlighet för staten att använda Riksarkivet om behovet av evakuering skulle uppstå i det försämrade säkerhetsläget. Under 2025 har också omfattande flyttförberedelser genomförts vilket har stärkt både bevarandet och beredskapsförmågan.

Under året har Riksarkivet fått en tydligare roll i arbetet med att identifiera och skydda samhällsviktig information. Arbetet har bedrivits i samverkan med andra myndigheter och med fokus på att stärka förmågan att säkerställa information även vid kris och krig. Regeringens beslut att utse Riksarkivet till beredskapsmyndighet inom sektorn Försörjning av grunddata innebär ett ökat ansvar och ett fördjupat samarbete med andra centrala aktörer.

Efterfrågan på arkivinformation har under året ökat. Trots det ökade inflödet har handläggningstiderna kortats avsevärt. Detta är resultatet av förbättrade arbetsprocesser, tydligare prioriteringar av utlämnandeåfrågor samt digitalisering av särskilt efterfrågat material, inte minst fastighetshandlingar.

Utvecklingen av AI har fortsatt, och under 2025 kunde vi tillgängliggöra flera miljoner handskriftstolkade sidor arkivmaterial i vår söktjänst. Tack vare AI har vi också indexerat 17 miljoner fastighetshandlingar vilket medger kortare handläggningstider för dessa ärenden. Riksarkivets AI-utveckling bidrar således till en demokratisering av våra arkiv när fler ges tillgång till dem – samtidigt som det ger möjlighet till en mer effektiv statsförvaltning.

Myndighetens ekonomi har stärkts under året genom genomförda effektiviseringar och prioriteringar. Kostnadsmedvetenhet och anpassningar i verksamheten har bidragit till ett mer stabilt ekonomiskt läge. Samtidigt har ökade anslag finansierat viktiga utvecklingsinsatser.

Riksarkivet har fortsatt sitt stöd till Ukraina genom samarbeten med ukrainska arkivinstitutioner, kunskapsutbyte och tillgängliggörande av historiskt arkivmaterial med koppling till Ukraina. Arbetet har omfattat både kulturarvssamarbete och stödinsatser i ett pågående krigsläge, vilket understryker arkivens betydelse för identitet, historia och motståndskraft. Erfarenheterna från Ukraina visar också betydelsen av digitalisering för att säkra bevarandet av samhällsviktig information.

Under året har Riksarkivet uppmärksammat 250 år av judiskt liv i Sverige inom ramen för regeringens uppdrag. Genom publikationer, utställningar och digitalisering av viktiga arkivkällor har det svensk-judiska kulturarvet synliggjorts. Arbetet

har skett i dialog med judiska organisationer och bidrar till att stärka kunskap och motverka antisemitism.

År 2025 har präglats av ett stärkt fokus på långsiktig tillgång till samhällsviktig information, förbättrad service till allmänheten samt åtgärder för en mer hållbar ekonomi. I ett föränderligt säkerhetsläge har Riksarkivets uppdrag blivit allt mer centralt för demokratin, rättssäkerheten och vår nationella motståndskraft.

Foto: Jenny Odell

Stockholm i februari 2026

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'Karin Åström IKO'. The signature is fluid and stylized, with a long horizontal line extending from the end.

KARIN ÅSTRÖM IKO
riksarkivarie

Resultatredovisning

Om Riksarkivet

UPPDRAG

RIKSARKIVET är en statlig myndighet under Kulturdepartementet. Vårt uppdrag är att säkerställa samhällets arkivinformation och göra den möjlig att använda över tid. Tillgång till tillförlitlig information är en viktig grundpelare i vår demokrati och är avgörande för forskning, rättssäkerhet och allmänhetens insyn i den offentliga förvaltningen.

Utgångspunkten för uppdraget finns i tryckfrihetsförordningen som ger alla rätt att ta del av allmänna handlingar. Verksamheten regleras i arkivlagen, i arkivförordningen och i Riksarkivets instruktion.

Riksarkivet har nationell överblick över arkivfrågorna och har överinseende över den offentliga arkivverksamheten. Riksarkivet är arkivmyndighet för statliga myndigheter och för enskilda organ som förvarar allmänna handlingar.

Riksarkivet tar emot och bevarar arkiv, gör arkiven tillgängliga och besvarar förfrågningar om arkiven och deras innehåll. Vi tillhandahåller en nationell databas (NAD) med information om arkiv. Riksarkivet reglerar informationshanteringen hos statliga myndigheter och utövar tillsyn över dem. Genom vägledning och samverkan ökar vi kunskaperna om hur man hanterar information. Vi arbetar för att öka kunskaperna om arkivens innehåll och funktion i samhället.

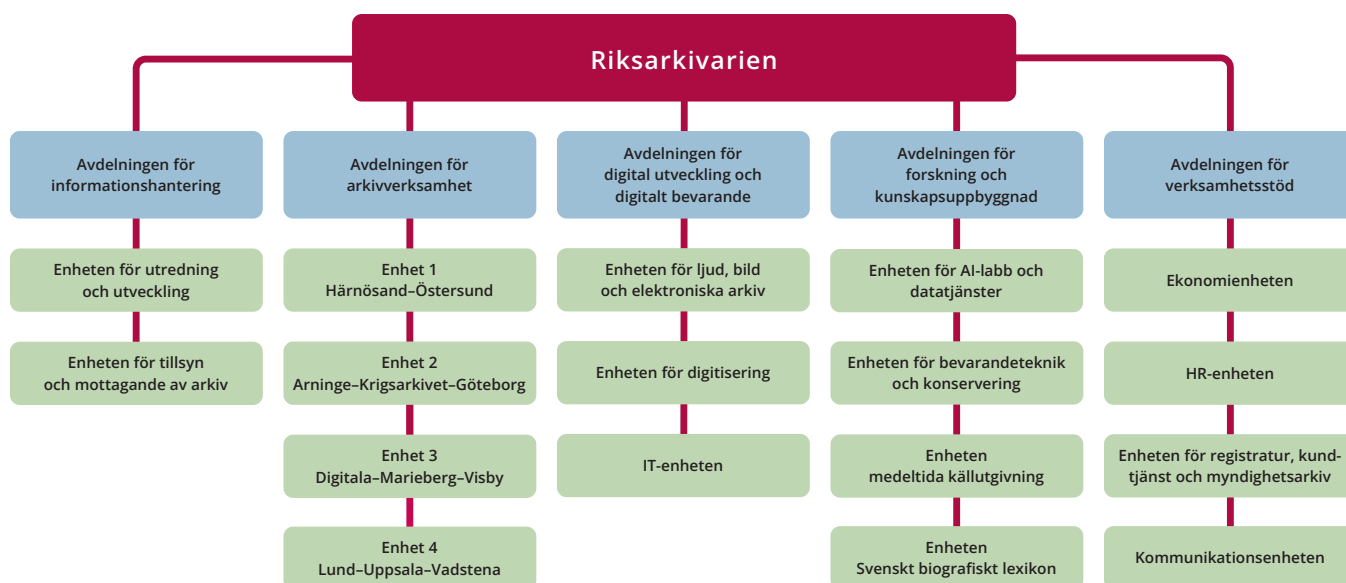
Riksarkivet bedriver också forskning och utveckling, har en vetenskaplig utgivning och ansvarar för statens heraldiska verksamhet. Dessutom digitiserar vi allmänna handlingar och kulturarvsmaterial åt andra myndigheter och kulturinstitutioner.

Under året har Riksarkivet även blivit utsett till beredskapsmyndighet tillhörande sektorn Försörjning av grunddata.

ORGANISATION

Myndigheten är organiserad i fem avdelningar, se nedan.

Vid myndigheten finns ett insynsråd som utses av regeringen. Rådet utövar insyn i verksamheten och ger myndighetschefen råd. Det finns även en heraldisk nämnd som utses av regeringen och ett samarbetsråd för enskilda arkiv som utses av riksarkivarien.

VERKSAMHETSORTER

Riksarkivet bedriver verksamhet på elva orter: Fränsta, Göteborg, Härnösand, Lund, Ramsele, Stockholm, Täby, Uppsala, Vadstena, Visby och Östersund. På nio av orterna finns magasin med arkivmaterial och läsesalar där allmänheten kan besöka oss för att ta del av de handlingar vi förvarar.

OM ÅRSREDOVISNINGEN

Merparten av verksamheten redovisas under myndighetens två övergripande mål: *Långsiktig tillgång till samhällsviktig information* samt *Hög och jämn tillgänglighet och service*. Dessa presenteras i var sitt avsnitt. Övrig kärnverksamhet sammanfattas i avsnittet *Kunskapsuppbyggnad m.m.* Slutligen finns avsnitt för övrig återrapportering, kompetensförsörjning samt ekonomi.

Långsiktig tillgång till samhällsviktig information

Riksarkivet har ett viktigt uppdrag i att säkra och göra samhällets arkivinformati-
on tillgänglig över tid. Arbetets fokus har stärkts ytterligare genom att Riksarki-
vet blivit beredskapsmyndighet med uppdrag att stärka andra aktörers beredskaps-
förmåga att säkerställa sin samhällsviktiga information.

Samhällsviktig information är sådan information som är nödvändig för att
upprätthålla eller säkerställa samhällets grundläggande funktioner, även under
kris och krig. Utöver den samhällsviktiga informationen finns även annan infor-
mation som ska bevaras för forskningens behov, för att ge demokratisk insyn, ge
kommande generationer säkra källor till sin historia och att möjliggöra effektiv
verksamhet inom staten.

Detta är frågor som Riksarkivet arbetat med under många år. För att uppnå vårt
mål bedriver vi följande verksamhet:

- Reglera och vägleda
- Utöva tillsyn
- Ta emot arkiv
- Bevara arkiv

Vi har även ett särskilt regeringsuppdrag om samhällsviktig information.

SAMHÄLLSVIKTIG INFORMATION (REGERINGSUPPDRAG)

Regeringen har uppdragit åt Riksarkivet att identifiera hinder och centrala behov
av åtgärder för att skydda och bevara samhällsviktig information (dnr Ku2024/00668
m.fl.). Uppdraget ska slutredovisas i mars 2026.

Samhällsviktig information finns både i offentliga och privata verksamheter
och det kan krävas särskilda insatser för att skydda och bevara den. För att samhäl-
let ska fortsätta fungera vid kris, höjd beredskap eller krig är det nödvändigt att ha
identifierat och ha säkerställt en långsiktig tillgång till den samhällsviktiga infor-
mationen.

En delredovisning har gjorts under 2025. I den identifierade Riksarkivet förmå-
gan att upprätthålla en fungerande informationshantering som central för det civi-
la försvaret. Vi föreslog att Riksarkivet borde vara beredskapsmyndighet och till-
höra beredskapssektorn *Försörjning av grunddata*. Regeringen beslutade sedan i
enlighet med förslaget, se vidare i avsnittet Säkerhet och beredskap.

Under året har vi samverkat med myndigheter och andra aktörer om hur den
samhällsviktiga informationen är spridd, hanteras och bevaras. Vi har även påbör-
jat ett riktat arbete för beredskapsmyndigheterna för att stärka förmågan kring att
skydda och bevara samhällsviktig information.

REGLERA OCH VÄGLEDA

Föreskrifter och beslut

Riksarkivet meddelar föreskrifter om arkivhantering, framför allt för statliga myndigheter. Det gäller dels generella föreskrifter i Riksarkivets författningssamling (RA-FS), dels myndighetsspecifika föreskrifter (RA-MS). Utöver att föreskriva kan Riksarkivet även besluta om gallring.

De generella föreskrifterna styr bland annat gallring inom olika områden, hur digitala handlingar ska hanteras och hur arkivlokaler ska byggas för ett säkert skydd av information. Samhällsviktig information och beredskap har varit och kommer att vara prioriterade områden inom arbetet med Riksarkivets föreskrifter.

Vi har under året ändrat tre generella föreskrifter. En av ändringarna rör kraven som finns för arkivlokaler. Det som är nytt rör arkivlokalens belysning och klimat. Ändringarna är anpassningar till nya rekommendationer och teknisk utveckling och syftar till att skapa utrymme för effektivare energianvändning och därmed potentiella kostnadsbesparingar. Föreskrifter om arkivlokaler är en viktig del i att handlingar kan förvaras säkert både i fred, kris och krig.

Riksarkivet har meddelat 42 myndighetsspecifika föreskrifter (RA-MS) och sex beslut om gallring under året. Vi konstaterar liksom förra året att det finns myndigheter som fortfarande behöver skriva ut och bevara digitala handlingar på papper, trots att grundprincipen sedan länge är att information som skapats digitalt ska bevaras digitalt.

Rådgivning och vägledning

Vi ger råd i arkivfrågor direkt till statliga myndigheter samt till kommuner, regioner och enskilda arkivbildare.

Som läget i världen ser ut är frågor om krigsberedskap och totalförsvaret aktuella för hela samhället och det gäller även arkiven. För att säkerställa att samhällsinformation förblir skyddad och tillgänglig krävs bland annat effektiva beredskapsplaner, övning och utbildning. Riksarkivet har i kontakter med myndigheter och andra aktörer inom arkivsektorn märkt en stor efterfrågan på stöd i frågor om beredskap för arkiv. Sveriges inträde i Nato har också föranlett många frågor om hur handlingar kopplade till Nato ska hanteras.

Den ökade digitaliseringen i samhället och uppdraget som beredskapsmyndighet har medfört att vi har ändrat inriktning mot hantering av digitala handlingar och säkerhet. Större delen av den information som myndigheter hanterar idag är digital och det inkluderar den samhällsviktiga informationen.

Under året har vi publicerat följande nya stöd på vår webbplats:

- Frågor och svar om bevarande och gallring av handlingar som kommer in från eller skickas till Nato

Karin Åström Iko och riksdagsdirektör Ingvar Mattsson invigde den 27 november utställningen *Lagar* som bygger landet som kan besökas i Riksdagen.

Foto: Melker Dahlstrand/Riksdagen

De nordiska arkivdagarna genomfördes i Oslo i mitten av september med nästan 600 deltagare, på scenen syns de nordiska riksarkivarierna.

Foto: Alexander Brunbord

Generaldirektör Dan Åberg från Musikverket tar emot beviset från Unesco på att Karl Tiréns jojkkarkiv utsetts till världsminne.

Foto: Emre Olgun

Sverige fick under 2025 två nya världsminnen. Karl Tiréns jojkkarkiv, en samisk kulturskatt som bevaras på Svenskt visarkiv, och Ravensbrückarkivet vid Lunds universitetsbibliotek, som rymmer vittnesmål från överlevande i nazisternas koncentrationsläger.

Foto: Svenskt visarkiv

- Rekommendationer om hur digitalt underskrivna handlingar ska bevaras långsiktigt
- Exempel på en verksamhetsbaserad arkivredovisning

Vi har även genomfört flera webinarier om beredskapsfrågor och arkiv, se vidare avsnittet Säkerhet och beredskap.

Myndigheter som slås samman har haft ett särskilt stort behov av rådgivning. Arkivfrågorna har ofta inte beaktats i förväg vilket har medfört att myndigheterna saknat beredskap för merarbete och ökade kostnader. Riksarkivet har därför förmedlat till Regeringskansliet att hantering av arkiven behöver finnas med i planeringen inför sammanslagning av myndigheter. I synnerhet överförande av digitala handlingar mellan myndigheter visar sig vara en stor utmaning.

Riksarkivet deltar vidare i det svenska och internationella arbetet med standardisering av informationsförvaltning. Vi har deltagit i SIS tekniska kommitté 546 och i internationella kommittéer inom ISO. Till exempel innehar Riksarkivet ordförandeposten i kommittén *Requirements for document storage and conditions for preservation* (ISO TC46/SC10).

Under året har vi gett ut fyra nummer av myndighetens nyhetsbrev om informationshantering, med ca 1 400 prenumeranter.

UTÖVA TILLSYN

Riksarkivet utövar tillsyn över den offentliga förvaltningens arkivhantering för att säkra regelefterlevnaden. Tillsynen är ett verktyg för att säkra den långsiktiga tillgången till samhällsviktig information. Den ger också insyn i myndigheternas arkivhantering och bidrar till att underlätta överlämnandet av arkiv till Riksarkivet.

Vi inspekterar arkivhanteringen inom staten och förelägger om åtgärder vid behov. Vi utvärderar dessutom hela den offentliga förvaltningens arkivhantering utifrån mål och krav i arkivlagen och Riksarkivets föreskrifter.

Under året har 37 myndigheter under Kulturdepartementet och Finansdepartementet inspekterats, med fokus på de som är kundmyndigheter hos Statens servicecenter. Syftet var att analysera regelefterlevnaden i relationen beställare-utförare av tjänster och om behov finns för stödande insatser.

Resultatet av tillsynen är i år, liksom tidigare, att det finns brister i hanteringen av de digitala handlingarna samt i redovisningen av arkiv. Samma brister återfanns även hos de särskilt granskade kundmyndigheterna hos Statens servicecenter. Här har vi identifierat ett behov av ökat stöd och vi har därför tagit fram en vägledning för hur man redovisar arkiv.

TA EMOT ARKIV

Riksarkivet tar emot arkiv från både statliga myndigheter och enskilda arkivbildare. När ett arkiv överlämnas övertar vi ansvaret för arkivet och ser till att det vårdas och tillgängliggörs för forskning både nu och i framtiden. Under året har vi tagit emot drygt 2 800 hyllmeter pappershandlingar och 19 GB digitala arkivhandlingar.

Antalet statliga överlämnanden av pappershandlingar har ökat, där en förklaring är våra pågående långsiktiga samarbeten med domstolsväsendet, Försvarmakten, Fortifikationsverket och Boverket. Vi har även intensifierat informationsarbetet om hur ett överlämnande går till och bjudit in till välbesökta webinarier.

Under året har vi även mottagit den allra sista delen av Svenska kyrkans arkiv. Det har varit en lång process sedan 1991, då Skatteverket tog över folkbokföringen från kyrkan. Älvdalens församling var den sista i Sverige att överlämna sitt arkiv till Riksarkivet.

Vad gäller digitala arkiv har vi däremot fått in betydligt mindre under 2025 än föregående år.

Riksarkivet tar även emot enskilda arkiv som är av särskild betydelse för forskning och kulturarv. Under året har vi bland annat tagit emot följande:

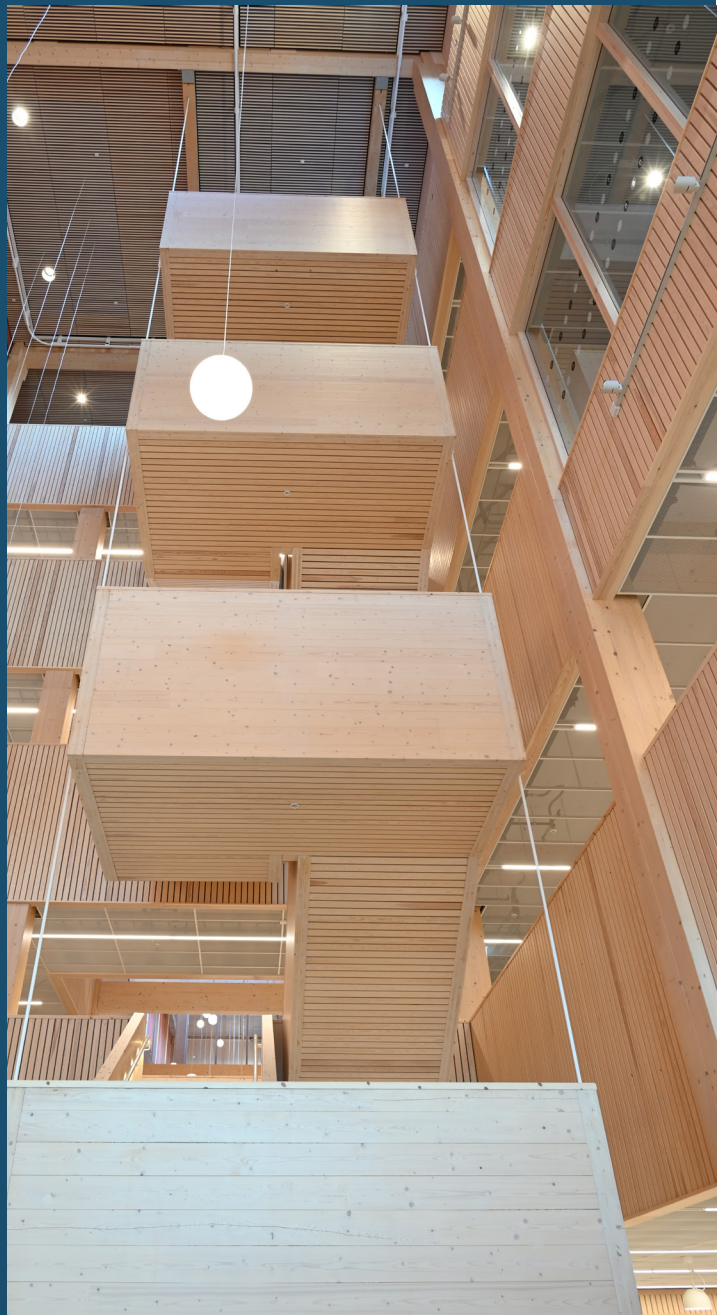
- Personarkiv för David McTaggart, grundare av Greenpeace
- Tecknaren Birger Lundquists teckningssamling
- Geologiska föreningens arkiv
- Operan Ruinspelens arkiv
- Tillägg till WWF:s (World Wildlife Fund) arkiv

BEVARA ARKIV

Riksarkivet är Sveriges största arkivinstitution, med ca 70 hyllmil arkivhandlingar. Merparten är statliga arkiv, från medeltiden och fram till idag.

Grunden för det långsiktiga bevarandet är anpassade arkivlokaler, bra förvaring och en hög IT-säkerhet. För att möta både det nuvarande och det framtida behovet av välfungerande arkivlokaler kommer vi att flytta till nya lokaler i Härnösand och Göteborg. Flytt av arkiven planeras ske 2026 i Härnösand och 2028 i Göteborg. De nya lokalerna är en satsning på att säkerställa det långsiktiga bevarandet och är en viktig del i vårt beredskapsarbete.

Riksarkivet har expertis inom bevarande av olika typer av arkivförvarade material, såsom papper, pergament, fotografiskt material, olika historiska skrivmedier och förvaringsförhållanden. Vi bistår kontinuerligt med råd till andra arkiv, privatpersoner och det internationella forskningsfältet inom bevarande.

Den 3 oktober invigde justitieminister Gunnar Strömmer Riksarkivets nya lokaler i Härnösand.

Foto: Mona Bergman samt Pontus Eriksson, Tengbom

Stora arbetsinsatser har under året riktats mot flyttförberedande aktiviteter för att säkerställa en säker hantering av bestånden under flytt. Därför har antalet konserverade enheter ökat kraftigt jämfört med tidigare år. Det har också resulterat i en inventering som är till gagn för vårt beredskapsarbete.

Riksarkivet har expertis inom bevarande av olika typer av arkivförvarade material, såväl analoga som digitala och förvaringsförhållanden. Vi bistår kontinuerligt med råd till andra myndigheter, institutioner, organisationer, privatpersoner och det internationella forskningsfältet inom bevarande.

De digitala arkiv som förvaltas av Riksarkivet bevaras i huvudsak i systemet Radar. Under året har systemet utvecklats så att det även kan hantera audiovisuella handlingar. Därför har omfattningen av de digitala arkiven ökat i statistiken, då det audiovisuella materialet nu kan arkiveras i Radar. Riksarkivet arbetar med digitisering av äldre analoga mediabärare för audiovisuellt material enligt en fastställd plan. Parallellt görs även konverteringar och arkivering av äldre filformat. Under året har Riksarkivet medverkat i den nordiska samarbetet Nordig med inriktning på digitalt bevarande. Ett forum där de nordiska länderna kan diskutera gemensamma utmaningar och utbyta erfarenheter.

VERKSAMHETSSTATISTIK

Tabell 1. Prestationer per verksamhet

Reglera och vägleda	2025	2024	2023
Nya/ändrade föreskrifter och allmänna råd (RA-FS)	3	8	2
Myndighetsspecifika föreskrifter och beslut (RA-MS)	42	42	48
Utöva tillsyn			
Inspektioner (statliga myndigheter)	37	18	36
Givna förelägganden	115	68	141
Uppföljning av föregående års förelägganden	68	141	197
Helt åtgärdade förelägganden	31	64	106
Delvis åtgärdade förelägganden	30	46	67
Ej åtgärdade förelägganden	7	27	24
Ingen uppföljning	0	4	0

Ta emot arkiv ¹⁾	2025	2024	2023
Mottagande av statligt material			
Mottaganden (analogt och digitalt), antal	313	266	311
Mottagna pappershandlingar, hyllmeter	2 359	1 691	1 600
Mottagna digitala arkiv, GB	19	625	471
Mottagande av enskilda arkiv			
Mottaganden (analogt och digitalt), antal	239	307	237
Mottagna pappershandlingar, hyllmeter	453	647	369
Mottagna digitala arkiv, GB	0	0,2	0
Bevara arkiv¹⁾			
Pappershandlingar i våra arkiv, hyllkilometer	702	697	689
varav statligt material	576	573	565
varav enskilda arkiv	126	124	124
Digitala arkiv, antal tusen filer	903	676	604
Digitala arkiv, TB	7,3	6,7	6,6
Konserverade enheter, antal	10 997	3 758	6 903
Konverterade filer, antal	30 995	4 693	234

¹⁾ Avser enbart arkiv som förvaras hos Riksarkivet. I tidigare årsredovisningar har även uppgifter om statliga arkiv hos Stockholms stadsarkiv, Malmö stadsarkiv och Värmlandsarkiv medräknats. Siffrorna för 2023 och 2024 har därför uppdaterats för jämförbarhet.

RESULTATBEDÖMNING

Riksarkivet bedömer resultatet för målet att säkra den långsiktiga tillgången till samhällsviktig information utifrån två aspekter:

- Tillståndet för arkiven hos myndigheterna
- Förvaringsmiljön för Riksarkivets bestånd

Tillståndet för arkiven hos myndigheterna

Vad avser tillståndet för arkiven hos myndigheterna har vi gjort en samlad bedömning. Den grundas både på resultatet av årets inspektioner och på andra kontakter med myndigheterna. Bland annat har vi bedömt myndigheternas framförhållning för hantering av handlingar under hela deras livscykel, i synnerhet för digitala handlingar.

Sammantaget bedömer Riksarkivet att tillståndet för arkiven hos myndigheterna är mindre tillfredsställande. Det är en försämring jämfört med föregående år, och beror på att vi vägt in fler aspekter vid bedömningen.

Vår bedömning är att bristerna dels beror på svårigheter med hantering och arkivering av digitala handlingar, dels på otillräckliga kunskaper och resurser för vård och hantering av myndigheternas arkiv.

Utmaningarna har blivit tydliga vid sammanslagningar av myndigheter där olika systemmiljöer och vana att arbeta digitalt skiljer sig åt. Till detta tillkommer tidigare kända utmaningar med IT-system som inte klarar säkerhetskraven för digitalt bevarande, äldre system som är problematiska att överlämna till bevarande samt gallring som inte genomförs i de elektroniska systemen.

Förvaringsmiljön för Riksarkivets bestånd

Vad avser förvaringsmiljön för Riksarkivets bestånd baseras bedömningen på i vilken grad lokalerna uppfyller Riksarkivets egna föreskrifter.

- Bedömningen *bra* betyder att ingen av Riksarkivets arkivlokaler har några allvarliga brister i förhållande till föreskrifterna.
- Bedömningen *tillfredsställande* ges om huvuddelen av lokalerna inte har några allvarliga brister. Enstaka lokaler kan dock ha mera omfattande brister.
- Bedömningen *mindre tillfredsställande* innebär att flera av lokalerna har allvarliga brister.

Sammantaget bedömer Riksarkivet att beståndens förvaringsmiljö är tillfredsställande. Bedömningen är densamma som för 2024. Vi kontrollerar fortlöpande våra egna arkivlokaler och de flesta arkivdepåer är av god eller mycket god kvalitet. En depå uppfyller dock inte kraven, det är Polstjärnegatan i Göteborg. Projektering pågår därför av nya arkivlokaler i Göteborg. Vi arbetar även kontinuerligt med att utveckla och säkerställa att våra system för långsiktigt digitalt bevarande är driftsäkra.

Hög och jämn tillgänglighet och service

Ett av de övergripande målen för Riksarkivet är att ha en hög och jämn tillgänglighet och service. För att uppnå detta mål bedriver vi följande verksamhet:

- Tillhandahålla arkivinformation i läsesalar
- Besvara förfrågningar
- Tillgängliggöra arkivinformation digitalt
- Främja kunskap om mottagna arkiv

TILLHANDAHÅLLA ARKIVINFORMATION I LÄSESALAR

Läsesalar för besökare finns på alla de nio orter där arkivmaterial förvaras, dvs. i Göteborg, Härnösand, Lund, Stockholm, Täby, Uppsala, Vadstena, Visby och Östersund. Normalt kan arkivhandlingarna beställas fram och studeras på den plats där de finns förvarade.

Våra läsesalar har hållit öppet ungefär lika mycket som förra året, dvs 20–35 timmar per vecka beroende på ort, med en minskning under sommaren till som lägst 12 timmar per vecka.

Antalet besökare till våra läsesalar har ökat något till ca 23 000 besök medan antalet utlånade volymer är oförändrat ca 60 000.

I anslutning till läsesalarna har Riksarkivet även referensbibliotek som hjälpmedel för den som söker i arkiven.

BESVARA FÖRFRÅGNINGAR

En omfattande verksamhet är att besvara förfrågningar på förvarat arkivmaterial. Under 2025 har vi besvarat ca 96 000 förfrågningar, vilket är en viss ökning jämfört med tidigare år. Framför allt är det fordonshandlingar som har efterfrågats i högre grad.

Vi har fortsatt utvecklingen av rutiner och verktyg som stärker vår förmåga att lämna ut allmänna handlingar skyndsamt. Nu kan vi i stor utsträckning särskilja och prioritera begäran om utlämnande av allmänna handlingar samt uppgifter ur allmänna handlingar som regleras av tryckfrihetsförordningen (TF). Övriga typer av förfrågningar som inte regleras av TF är till exempel arkivupplysningar, frågor på enskilda arkiv och undersökningsuppdrag.

Utvecklingsarbetet har gett resultat. Av årets förfrågningar besvarades 71 procent inom en vecka att jämföra med 54 procent 2024. Andelen ärenden som besvaras efter mer än två veckor har också minskat, från 34 procent 2024 till 14 procent 2025. Variationen mellan olika ärendetyper är dock stor, se nedanstående tabell.

Hanna Magnuson och Tina Nilsson går igenom Adoptionskommissionens arkiv, som lämnades till Riksarkivet i Täby i början av juni.

Foto: Ulf Jönson

Medarbetare i Östersund har under hösten inlett arbetet med att förbereda flytt av statligt arkivmaterial till Härnösand.

Foto: Josefin Daddono

Ärendehandläggning på Riksarkivet i Täby.

Foto: Jenny Odell

Karin Åström Iko och Bengt Bergqvist, ordförande för Föreningsarkivet i Jämtlands län, undertecknade den 2 december en överenskommelse som innebär att Riksarkivet deponerar omkring 1500 hyllmeter enskilt arkivmaterial hos Föreningsarkivet i samband med att Riksarkivet lämnar Östersund.

Foto: Josefin Daddono

Under året kom Riksarkivet och Kungl. Hovstaterna överens om att förvaltningen av Slottsarkivet övergår från Riksarkivet till Kungl. Hovstaterna.

Foto: Hampus Busk

Tabell 2. Handläggningstid per ärendetyp 2025

	Antal	0–7 dagar	8–14 dagar	Över 14 dagar
Bouppteckningar	34 059	95%	3%	2%
Fastighet	27 101	66%	25%	9%
Fastighetstaxeringar	3 502	78%	14%	7%
Fordon	7 347	48%	11%	42%
Släktforskning	4 205	49%	24%	27%
Släktutredningar	4 797	68%	20%	12%
Utdrag	2 016	61%	22%	17%
Kyrkoarkiv övrigt	1	0%	0%	100%
Övriga	13 230	40%	23%	37%
Totalsumma	96 258	71%	15%	14%

TILLGÄNGLIGGÖRA ARKIVINFORMATION DIGITALT

Vi arbetar med att göra vårt arkivmaterial digitalt tillgängligt. Av alla våra pappershandlingar är ungefär 7% digitiserade. Det finns olika orsaker till att material digitiserar:

- De är de mest efterfrågade arkiven
- De har digitaliserats i samband med forskningsprojekt
- De har skannats för att skydda originalen från slitage

Registrering i Arkis och NAD

Arkiv måste vara ordnade, förtecknade och registrerade i ett system för att vara sökbara. Uppgifter om de arkiv vi själva förvaltar registreras i vårt arkivinformati-
onssystem Arkis. Samtliga arkiv hos Riksarkivet är sökbara i Arkis på övergripande beståndsnivå och 87 procent av arkiven är även sökbara ner på volymnivå.

Riksarkivet ansvarar även för den nationella arkivdatabasen NAD. Där registreras information om många arkiv i Sverige, till exempel arkiv hos kommuner, regioner, föreningsarkiv och näringslivsarkiv. Alla arkiv som är registrerade i Arkis förs också över till NAD. Totalt är fler än 260 000 arkiv registrerade i NAD som därmed är en god vägvisare till svenska arkivresurser.

Under året har vi vidareutvecklat både Arkis och NAD, bland annat med bättre lösningar för länkade dokument. Arbetet med rättighetsmärkning av våra digitala bilder har också fortsatt. 70 procent av de digitiserade arkivhandlingarna är rättighetsmärkta, vilket öppnar upp för att tillgängliggöra dem i API:er som öppna data.

Utveckling av digitala söktjänster

Genom söktjänsten på vår webbplats kan allmänhet och forskare söka i såväl NAD som vår plattform ”Digitala forskarsalen”.

Under året har vi utvecklat en ny funktion för att kunna söka text i arkivhandlingar som transkriberats med hjälp av AI. Vi har också publicerat ca 3 miljoner sidor i söktjänsten som har transkriberats av AI. Bland annat är det hovrättsprotokoll från 1600-talet till tidigt 1900-tal, samt protokoll från de s.k. trolldomskommissioner som under 1600-talet överprövade lokala domar i häxprocesserna. Detta utvecklingsarbete är en del av Riksarkivets långsiktiga satsning på att förnya söktjänsten och NAD.

Söktjänsten (exklusive Svenskt biografiskt lexikon) hade under året 3,1 miljoner besök. Det är en tydlig minskning jämfört med föregående år, då vi hade 3,8 miljoner besök. Minskningen kan delvis förklaras med driftstörningar som drabbat våra användare under året.

Digitalt tillgängliggörande som öppna data

Riksarkivet tillhandahåller publika API:er, dvs tekniska gränssnitt som möjliggör för utvecklare att utveckla tjänster direkt mot våra öppna datamängder. Under året har vi utvecklat en möjlighet att söka i våra transkriberade texter samt inom texten i en arkivvolym.

Vi har under året publicerat fem nya öppna datamängder och det finns nu totalt ett fyrtiotal öppna datamängder. Två exempel från årets publicering är Charlotte och Otto Mannheimers gästbok 1911–1932 samt Rättegång mot upproriska gruvdrängar vid Falu gruva 1743. De öppna datamängderna är helt fria för vidareutnyttjande.

För att nå en bredare allmänhet publicerar vi även vissa digitiserade arkivhandlingar på Wikipedia och Wikimedia Commons. Fortsatt fokus under året har varit att uppdatera informationen om av Unesco utsedda världsminnen i Sverige.

Digitisering av analogt material

Digitisering innebär att konvertera information från analog till digital form. Det kan till exempel handla om att skanna in text och bilder från papper till en digital fil, eller om att överföra ljud och bild till digitala format. Vi arbetar mycket med att överföra arkivinformat till digital form, dels eget material, dels externt material på uppdrag av andra aktörer.

Totalt har Riksarkivet drygt 252 miljoner digitala bilder av arkivhandlingar. Samtliga dessa är registrerade i Arkis. En del av de digitiserade handlingarna innehåller dock personuppgifter och omfattas av antingen GDPR eller sekretess.

Svenska kyrkans folkbokföringsarkiv började överföras till de dåvarande landsarkiven efter att Skattemyndigheten tog över folkbokföringsuppdraget 1991. Älvdalen var den sista församlingen i Svenska kyrkan som nu överlämnat sitt arkiv. På bilden tar Sten Nyman vid Riksarkivet i Uppsala emot en del av handlingarna.

Foto: Daniel Eriksson

Det gäller till exempel fordonsregisterkort och moderna bouppteckningar samt handlingar för folkbokföring och fastighetsinskrivning. Dessa kan därför inte nås via webben men är tillgängliga vid besök i våra läsesalar. Ca 73 miljoner bilder är tillgängliga via vår webbplats och ytterligare 61 miljoner bilder är tillgängliga på plats i våra läsesalar.

Tillgängligheten har därmed ökat betydligt genom digitiseringen eftersom originalhandlingarna på papper endast kan tillhandahållas i läsesalen på förvaringsorten.

Totalt har vi under året digitiserat 15,3 miljoner bilder, främst fastighetshandlingar men även annat material. Till exempel har vi digitiserat tusentals diplomatiska handlingar från perioden 1587–1809. Särskilt sköra och kulturhistoriskt värdefulla samt internationellt viktiga handlingar valdes ut som en fokuserad satsning. Det rör sig främst om Diplomatica Turcica, Tatarica, Moldavica, Maroccana, Transsylvanica, Tunisica och Tripolitana.

Digitalisering av fastighetshandlingar (regeringsuppdrag)

Riksarkivet har fått i särskilt uppdrag att digitalisera handläggningen av fastighetsinskrivningsärenden för åren 1971–2008. Syftet är att minska handläggningstiderna för fastighetsärenden, att öka tillgängligheten till materialet på ett säkert sätt, samt att bevara materialet så att det säkras från bruksslitage och att informationen säkras genom beredskapsskanning. För detta har myndigheten fått en utökning av anslaget under 2024–2026.

Under 2024 och 2025 har totalt 17 miljoner nya bilder av fastighetshandlingar skapats från perioden 1971–2008. Under året har vi också utvecklat en ny AI-pipeline som gör det möjligt att indexera material från början till slut i ett enda sammanhängande steg. Det mest efterfrågade materialet har prioriterats och tidsperioden 2001–2008 är helt färdigställd. Det är dock inte möjligt att digitisera hela materialet under projektperioden.

Parallellt med detta har handläggningsrutinerna för fastighetsärenden setts över och utvecklats vilket tillsammans med digitiseringen gett väsentligt förkortade handläggningstider. Det grundläggande målet med projektet kan därför anses vara uppnått.

De senaste årens försämrade säkerhetsläge har lett till ett ökat fokus på IT-säkerhet i samhället i stort. Detta gäller även Riksarkivet, speciellt när det gäller arkivmaterial som kan innehålla känslig information, som exempelvis fastighetshandlingar. Detta förstärktes när vi i juni 2025 blev beredskapsmyndighet och en del av beredskapssektorn för försörjning av grunddata. Under 2026 planerar vi därför inte att skanna mer material, utan fokus ligger på att säkerställa IT-säkerheten för det redan digitaliserade materialet.

Digitaliseringstjänster på uppdrag

Vi utför även digitisering på uppdrag av externa beställare, framför allt andra statliga myndigheter. Under året har vi genomfört ett fyrtiotal uppdrag och bland dem kan nämnas:

- Digitisering av pliktexemplar av tidningar för Kungliga biblioteket. Vi har digitaliserat 1,2 miljoner tidningssidor under året.
- Digitisering av plan- och profilritningar för Trafikverket, ca 98 000 bilder som effektiviserar deras handläggning.
- Digitisering av handlingar från Kommerskollegium för Uppsala universitet.
- Digitisering av historiska ritningar för Volvo Car Group.
- Digitisering av tidskrift och böcker för Svenska barnboksinstitutet.
- Digitisering av historiska filmaffischer för Svenska filminstitutet.

FRÄMJA KUNSKAP OM MOTTAGNA ARKIV

Under året har vi arbetat aktivt för att främja kunskapen om arkiven genom vår utåtriktade verksamhet. Vi har genomfört både fysiska och digitala aktiviteter för att belysa arkivens innehåll och ge stöd till användare som vill söka information eller förbereda sig inför besök. Vi arbetar också aktivt med sociala medier (Instagram och Facebook) för att sprida kunskap om våra arkivs innehåll.

Utåtriktade aktiviteter

Riksarkivet har både arrangerat egna evenemang och deltagit vid externa arrangemang som föreläsningar, boklanseringar, arkivkurser, utställningar och workshoppar. Hit räknar vi även studiebesök och visningar för grupper. Många aktiviteter är fysiska möten, men vi erbjuder också digitala föredrag och poddar. Några exempel:

- Arkivens dag genomfördes under hösten på temat ”Natur och friluftsliv”. På flera av våra verksamhetsorter anordnade vi publik verksamhet i form av föredrag, utställningar och visningar.
- Vi uppmärksammade den romska minoriteten i Sverige i det senaste häftet av Svenskt biografiskt lexikon. Vid ett evenemang på Riksarkivet i Stockholm presenterades bland annat släkten Taikon samt socialläkaren John Takman som forskade om romernas situation i Sverige.
- Åtta nya avsnitt av Arkivpodden har producerats, bland annat om Folkets kulturkanon och om svensk fascism. Poddarna finns på etablerade plattformar och läggs även ut i textform på riksarkivet.se.

- På Riksarkivets Youtube-kanal finns alla våra inspelade föredrag tillgängliga. Vi har lagt ut två nya filmer under året.

Sammantaget har vi genomfört 389 programaktiviteter under 2025, varav 381 fysiska träffar och 8 digitala poddar. Aktiviteterna hade totalt ca 55 000 deltagare, varav drygt 5 600 på fysiska aktiviteter, 17 000 poddlyssningar och 32 000 visningar på Youtube.

Webbplatser

Riksarkivet förvaltar ett tiotal webbplatser, däribland riksarkivet.se och vår söktjänst. Under året lanserades en ny version av vår webbplats riksarkivet.se som är tekniskt uppdaterad och mer användarvänlig.

Under 2025 hade vi totalt 4,5 miljoner besök på våra webbplatser, varav vår söktjänst står för merparten med 3,1 miljoner besök.

Lektionsmaterial för skolan

Under året har vi lanserat nya lektionspaket för gymnasiet som bygger på den nya läroplanen GY25. De är framtagna i samarbete med gymnasielärare från hela Sverige som undervisar i samhällskunskap och historia.

Det är fyra lektionspaket med olika inriktning: Finska krigsbarn, Arbetskraftsinvandring, Totalförsvaret samt Tryckfrihet och censur. De innehåller sammanlagt 12 lektionsförslag, färdiga att användas i klassrummen. Paketen bygger på autentiska dokument och bilder ur arkiven som olika myndighetshandlingar, brev, fotografier och telegram. Lektionspaketen är digitalt tillgängliga på vår webbplats.

VERKSAMHETSSTATISTIK

Tabell 3. Prestationer per verksamhet

Tillhandahålla arkivinformation i läsesalar	2025	2024	2023
Antal besök ¹⁾	23 110	21 491	21 826
Framtagna volymer ²⁾	59 882	59 158	63 246
Besvara förfrågningar²⁾			
Besvarade förfrågningar ²⁾	96 258	93 629	93 268
Handläggningstid, andel svar inom 7 dagar ²⁾	71%	53%	49%
Tillgängliggöra arkivinformation digitalt			
Digitisering av eget material, miljoner bilder	15,4	9,6	8,7
Digitisering åt externa beställare, miljoner bilder	2,6	3,6	2,9
Digitalt tillgängliga bilder på webben, miljoner	72,9	72,7	72,1
Publicerade dataset som öppen data	5	6	6
Tillgängliga arkiv i NAD	263 684	254 578	250 332
Främja kunskap om mottagna arkiv			
Besök på Riksarkivets webbplatser, miljoner ¹⁾	4,5	5,4	5,2
Programaktiviteter, antal	389	455	452
Programaktiviteter, deltagare ¹⁾	55 000	65 200	34 500

¹⁾ Riksarkivet redovisar inte uppdelning av besökare och deltagare efter kön, då vi saknar underlag som möjliggör detta.

²⁾ Avser enbart arkiv som förvaras hos Riksarkivet. I tidigare årsredovisningar har även uppgifter om statliga arkiv hos Stockholms stadsarkiv, Malmö stadsarkiv och Värmlandsarkiv medräknats. Siffrorna för 2023 och 2024 har därför uppdaterats för jämförbarhet.

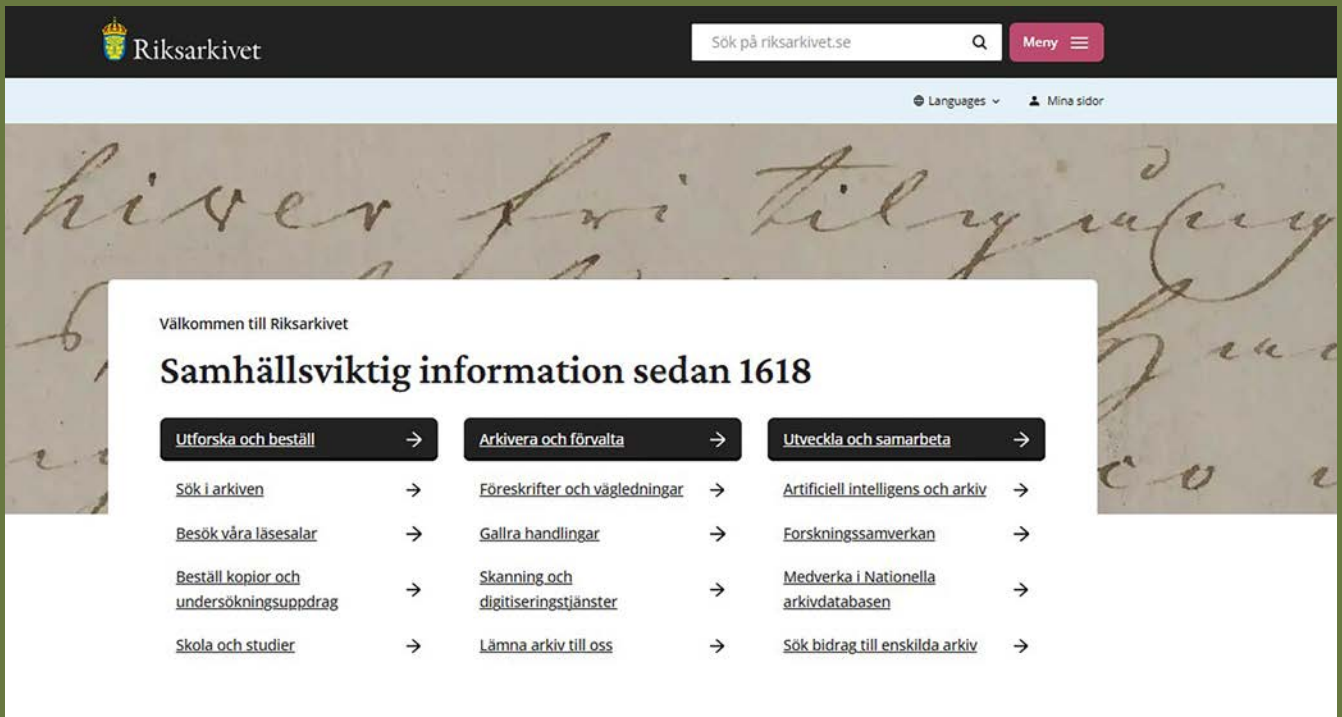
RESULTATBEDÖMNING

Riksarkivet bedömer resultatet för målet om hög och jämn tillgänglighet och service utifrån följande två aspekter:

- Tillgängligheten till arkiv förvarade hos Riksarkivet
- Riksarkivets service till användare av arkivmaterialet

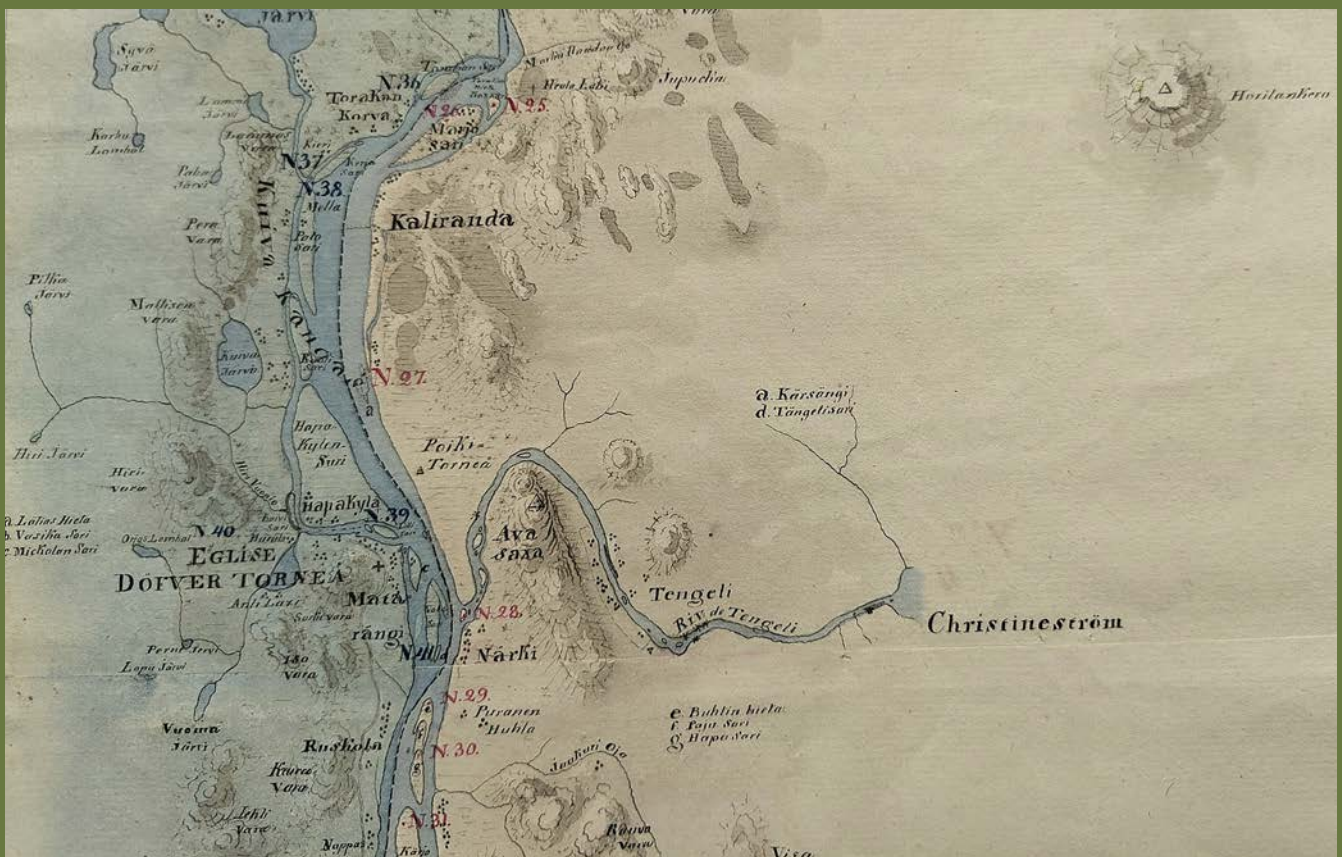
Tillgängligheten till arkiv förvarade hos Riksarkivet

Vad avser tillgängligheten till arkiv baseras bedömningen på förteckningsläget och nivån på sökbarhet.

I början av 2025 lanserade Riksarkivet en ny webbplats. Under året förbereddes också en ny version av vår söktjänst.

Del av karta över gräns mellan Sverige och Finland efter 1809 års krig. Kartan fick nästan 500 000 visningar på Riksarkivets Facebook-konto i augusti. Kartorna förvaras i Riksarkivet i Täby.

- Bedömningen *bra* betyder att nästan alla arkiv är förtecknade och sökbara ner på volymnivå samt att de digitala bilder som finns av arkivhandlingarna är enkelt sökbara.
- Bedömningen *tillfredsställande* innebär att huvuddelen av arkiven är förtecknade så att sökbarheten är god, att huvuddelen av arkiven är sökbara i Arkis och NAD, samt att digitala bilder av arkivhandlingar är sökbara.
- Bedömningen *mindre tillfredsställande* ges om en stor del av arkiven inte är förtecknade och inte sökbara i Arkis annat än på övergripande beståndsnivå, samt att digitala bilder av arkivhandlingar inte är sökbara.

Sammantaget bedömer Riksarkivet att tillgängligheten till våra arkiv är tillfredsställande med bra analogt och digitalt förteckningsläge. Samma bedömning gjordes för 2024. Vi bedömer att förteckningsläget är bra, liksom sökbarheten i Arkis. Det gäller både statliga och enskilda arkiv, även om förteckningsläget är något sämre för de enskilda. Tillgången till våra digitala bilder bedöms vara tillfredsställande. Begränsningarna i sökbarhet beror på lagstiftning som Riksarkivet inte kan påverka.

Riksarkivets service till användare av arkivmaterialet

Vad avser Riksarkivets service till användare baseras bedömningen på tiden för att ta fram handlingar till läsesal samt tiden för att besvara förfrågningar som inkommit till myndigheten.

- Bedömningen *bra* betyder att huvuddelen av framtagningen sker inom 30 minuter och att huvuddelen av förfrågningarna besvaras inom 7 dagar.
- Bedömningen *tillfredsställande* ges om framtagningen sker inom en timme och huvuddelen av förfrågningarna besvaras inom 14 dagar.
- Bedömningen *mindre tillfredsställande* innebär att en stor del av framtagningen tar mer än en timme och att huvuddelen av förfrågningarna besvaras efter mer än 14 dagar.

Framtagning av handlingar i läsesalarna görs normalt inom 30 minuter och förbeställda handlingar är tillgängliga vid beställarens ankomst till läsesalen. Öppettiderna har legat kvar på samma nivå som föregående år. Servicen i läsesalarna bedöms som helhet vara bra. Även servicen till beställarna av handlingar, uppgifter och undersökningsuppdrag är bra i sin helhet då huvuddelen av förfrågningarna besvaras inom sju dagar.

Sammantaget bedömer Riksarkivet att servicen till användarna under året har varit bra. Det är en förbättring jämfört med föregående år och beror på att vi nu har kortare handläggningstider.

Kunskapsuppbyggnad m.m.

Till området Kunskapsuppbyggnad m.m. hänförs följande verksamheter:

- AI i verksamheten
- Forskning och utveckling
- Publikationer
- Heraldisk verksamhet

AI I VERKSAMHETEN

Utvecklingen inom AI kopplat till Riksarkivets stora mängder autentiskt arkivmaterial ger nya möjligheter till forskning, utveckling och innovation. AI öppnar också upp arkiven för nya användare och gör vår data mer tillgänglig.

Utvecklingsarbetet inom AI möjliggörs och finansieras till största delen av medverkan i externt finansierade forskningsinfrastrukturer och forskningsprojekt. Därför utvecklar och levererar vi huvudsakligen de modeller och träningsdata som definieras inom ramen för dessa. För mer information om detta se avsnittet Forskning och utveckling.

AI-utveckling på Riksarkivet

Fokus har varit på att införa AI-modeller och mjukvara utvecklade inom ramen för forsknings- och utvecklingsprojekt i linjen och våra existerande IT-system.

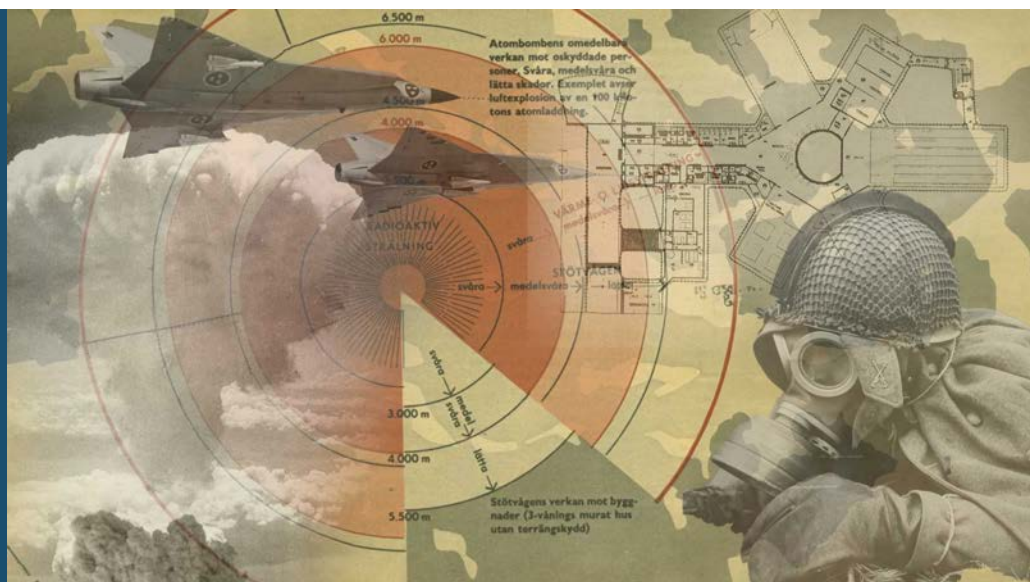
Insatser har gjorts för att etablera en första fungerande teknisk AI-infrastruktur som är integrerad med redan existerande IT-system för digitisering och publicering. Infrastrukturen omfattar såväl hårdvara som ramverk för ”Machine Learning Operations” baserat på öppna källkodskomponenter. Infrastrukturen består av två miljöer, en för bearbetning av öppna arkivdata och en för säkrad bearbetning av arkivdata som kan innehålla känslig personinformation eller annan sekretessbelagd information.

2023 presenterade Riksarkivet HTRflow, en app för AI-baserad handskriftsigenkänning (HTR) som är anpassad för svenska dokument från perioden 1650–1900. Under 2025 har vi lanserat en ny och mer användarvänlig version för externa användare. Vi har satt den i produktion i vår egen verksamhet och har transkriberat och publicerat cirka tre miljoner sidor historiska arkivhandlingar under året. Dessutom har vi med hjälp av HTRflow indexerat ca 17 miljoner fastighetshandlingar som en del av regeringsuppdraget att digitalisera dessa.

Vi har även vidareutvecklat Swedish Lion, vår AI-modell för transkription av handskriven svenska. Med hjälp av tilläggsmedel från vårbudgeten 2025 har vi sjö-

Riksarkivet har under året lanserat ett nytt skolpaket med färdiga lektioner anpassade för den nya gymnasieskolans läroplan. Ämnena är totalförsvar, arbetskraftsinvandring, tryckfrihet och censur, samt finska krigsbarn.

Collage: Hans Flodström

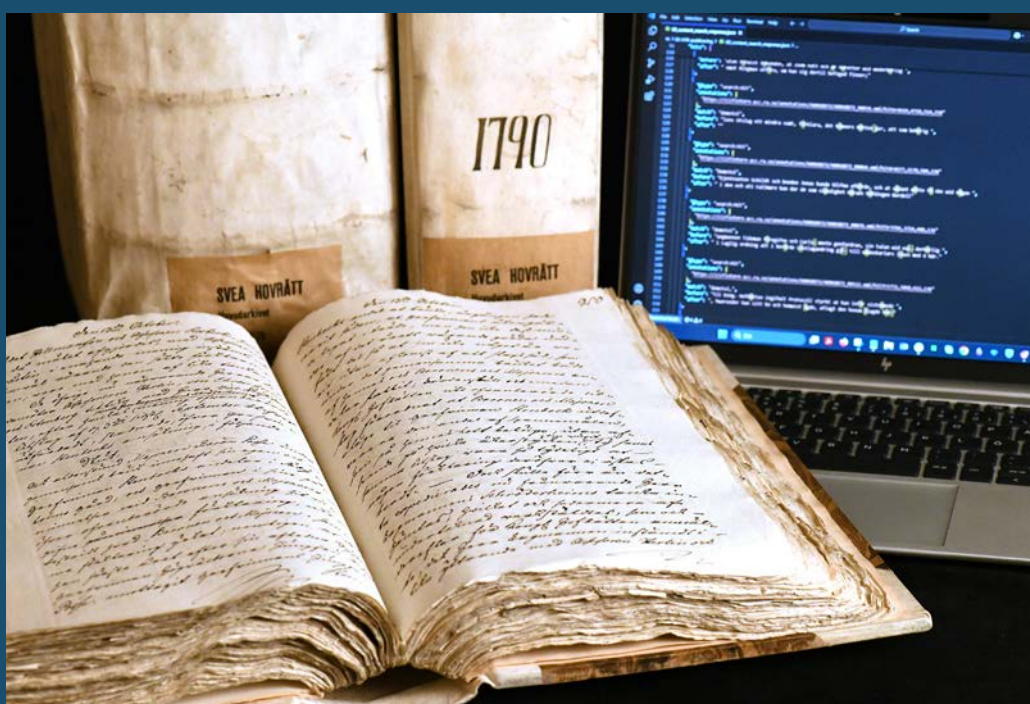

CODICUM-projektet undersöker medeltida litterära nätverk i Nordeuropa mellan år 1000 och 1500. Projektet samlar forskare från både humanistiska och naturvetenskapliga discipliner för att förstå hur böcker och idéer cirkulerade i det medeltida Europa.

Foto: Matthew Collins

I ett banbrytande steg mot att göra historisk information i arkiven mer tillgänglig har Riksarkivet under året gjort flera miljoner handskrivna dokument till sökbar text med hjälp av artificiell intelligens.

Foto: Emre Olgun

satt ett projekt för att utöka Swedish Lion till att stödja transkription av tryckt svenska från 1800-talet samt skrivmaskinsskriven svenska från 1920–1940-talet.

Riksarkivets egenutvecklade mjukvaror, modeller och träningsdata finns till största del öppet tillgängliga online för vidareutnyttjande och utveckling i samarbete, med licenser som explicit tillåter detta. Modeller som tillgängliggörs öppet har genomgått en bedömning i enlighet med EU:s AI-förordning. Såväl HTRflow som Swedish Lion används idag även av andra organisationer, bland annat Trollhättans kommun och ArkivDigital.

AI i vår verksamhetsutveckling de kommande åren

Med stöd av AI planerar vi att vidareutveckla det digitala tillgängliggörandet av öppet tillgängliga arkivhandlingar. AI-utvecklingen förväntas även bidra till kortare handläggningstider vid beställning av fastighetshandlingar.

Utvecklingen av Swedish Lion kommer primärt att fokusera på ökad precision samt utökad täckning bakåt i tiden, med stöd för transkription av äldre svenska än 1500–1600-tal. Därutöver finns efterfrågan på stöd för modern och samtida tryckt och handskriven svenska från 1900-talet och framåt.

Ett andra utvecklingsområde är specialiserade AI-modeller för extraktion av strukturerade data ur register som används i longitudinella demografiska studier och ekonomisk-historisk forskning, exempelvis födelse- och dödsregister, skattelängder och boskapslängder.

Riksarkivet och Lantmäteriet förfogar gemensamt över en omfattande och till stor del digitiserad samling historiska kartor. Ett tredje utvecklingsfokus är därför att med hjälp av AI extrahera information från kartmaterial.

Den nya söktjänsten för NAD, som utvecklas fram till 2030, kommer att möjliggöra sökning i, visning och nedladdning av ökande mängder AI-transkriberad text, extraherad text och numeriska data. Med stöd av specialiserade språkmodeller för historisk svenska är ambitionen att användare ska kunna söka på nutida svenska och få träffar på ord med motsvarande betydelse i historisk svenska.

Riksarkivet bedömer att myndigheten saknar förutsättningar att själv utveckla generativa AI-baserade digitala assistenter som kan konkurrera med kommersiella lösningar såsom ChatGPT, Claude och Mistral. I stället satsar vi på att erbjuda specialiserade tekniska gränssnitt som gör det möjligt för forskare att koppla öppna, digitiserade arkivdatamängder till dessa tjänster. Gränssnitten kommer att baseras på industristandarden Model-Context Protocol (MCP).

Vid all AI-relaterad verksamhetsutveckling är ambitionen att öppet dela träningsdata och egenutvecklad källkod. I vissa fall kan sådan öppen delning inte genomföras av juridiska skäl, exempelvis när träningsdata innehåller känsliga personuppgifter eller sekretessbelagd information.

FORSKNING OCH UTVECKLING

Riksarkivet disponerar ett anslag om 11 Mkr för forsknings- och utvecklingsinsatser. Medlen har under året fördelats utifrån två strategiska prioriteringar:

- Deltagande i nationella forskningsinfrastrukturer för att stärka arkivsektorns digitala utveckling.
- Ökad kunskap om och tillgänglighet till arkiven genom forskarsamverkan och extern kommunikation.

Nationella forskningsinfrastrukturer

Huvuddelen av anslaget har finansierat Riksarkivets medverkan i tre infrastrukturer med stöd av Vetenskapsrådet:

- *Språkbanken*: Tillgängliggör text- och talmaterial för forskning. Under året har Riksarkivet utvecklat, utvärderat och kvalitetssäkrat AI-modeller specialiserade på äldre svensk maskinskrift.
- *SwedPop*: Samordnar historiska befolkningsdatabaser. Riksarkivet har fokuserat på kvalitetssäkring och geografisk kodning av 1930 års folkräkning. Infrastrukturen har under året säkrat finansiering till och med 2031 genom nya medel från Vetenskapsrådet och Riksbankens Jubileumsfond.
- *Huminfra*: Stödjer digitala humaniora. Under året har Riksarkivet vidareutvecklat verktyget HTRflow, som möjliggör effektiv maskintolkning av både handskriven och tryckt text.

Riksarkivet har under året även beviljats medel från Vetenskapsrådet för att under perioden 2026–2030 etablera en ny forskningsinfrastruktur baserad på NAD. Detta innebär en omfattande uppgradering där nya AI-modeller för text- och karttolkning ska integreras i en ny dataplattform. Satsningen inkluderar även storskalig digitalisering, med särskilt fokus på äldre domböcker från hela landet.

AI-utveckling och medborgarforskning

Arbetet med att tillgängliggöra arkivmaterial genom AI har intensifierats. Under 2025 avslutades det treåriga projektet Transkriberingsnod Sverige, där Riksarkivet i samarbete med andra aktörer lanserat modellen Swedish Lion för tolkning av handskriven text. Projektet har resulterat i att över 5 000 sidor transkriberats som träningsdata. Genom en framgångsrik samverkan med transkriptörer har material- och lokalhistorisk kunskap tillförts, vilket höjt kvaliteten på både transkriptionerna och AI-modellernas precision.

Övriga forskningssamarbeten och nätverk

Riksarkivet har under året varit en aktiv part i flera tvärvetenskapliga samarbeten:

- *Codicum*: Ett projekt som kartlägger medeltida litterära nätverk genom humanistiska och naturvetenskapliga analysmetoder. Projektet drivs av forskare från Norge, Finland, Danmark och Sverige. Riksarkivet tillhandahåller huvuddelen av källmaterialet (pergamentsfragment). Projektet finansieras av European Research Council under 2025–2031.
- *Tidigmodern ojämlikhet*: I samarbete med Lunds universitet och Sveriges lantbruksuniversitet studeras ojämlikhet i förmögenhet i Sverige under 1500- och 1600-talen. Bland annat har vi utvecklat en AI-modell för att strukturera data ur Älvsborgs lösen 1571. Projektet pågår 2025–2028 och finansieras av Vetenskapsrådet, Jan Wallanders och Tom Hedelius stiftelse samt Tore Browaldhs stiftelse.
- *Heritage Science Sweden*: Genom detta nätverk har Riksarkivet deltagit i analyser av jordspår på Bender-konstitutionen (Karl XII:s fältkansli), vilket är av avgörande betydelse för ukrainsk historieskrivning. Vi har även publicerat resultat från projektet *The Palette of the Medieval North* samt bidragit till projektet CHARM (Combining Humanities And natural science Research) som utgår från medeltida källmaterial från bland annat Riksarkivet.
- *Deltagande i råd och referensgrupper*: Riksarkivet har bland annat deltagit i rådet för forskningsprogrammet Digarv, Vetenskapsrådets FoU-nätverk, Kungliga bibliotekets forskningsråd samt referensgruppen i kluster 2 inom European Collaborative Cloud for Cultural Heritage. Riksarkivet har även varit partner inom Wallenberg AI, Autonomous Systems and Software Program (WASP) och dess Research Arena för Media and Language samt i READ-COOP SCE som utvecklar Transkribus.

Inom ramen för FoU-medlen har även utgivningen av *Det medeltida Sverige* fortsatt.

Resultatbedömning

Årets insatser har stärkt Riksarkivets position som en drivande aktör inom arkiv- och AI-baserad forskning och utveckling. Genom utvecklingen av öppna AI-modeller och deltagandet i nationella infrastrukturer bidrar vi till en teknisk och metodologisk förnyelse som gagnar såväl forskningen som kulturarvssektorn. Beslutet att etablera NAD som forskningsinfrastruktur skapar förutsättningar för en djupare samverkan mellan arkivväsendet och forskningen, samtidigt som infrastrukturen bidrar till att effektivisera vår egen verksamhet.

Årets insatser bedöms möjliggöra banbrytande ny forskning, inte minst genom radikalt ökad tillgänglighet till det gemensamma kulturarvet. Det är en demokratiseringsprocess där svårtillgängliga källor görs sökbara och användbara för såväl forskare som allmänhet.

Sammantaget bedömer Riksarkivet att FoU-insatserna på ett bra sätt har bidragit till utvecklingen inom främst humaniora och samhällsvetenskap.

PUBLIKATIONER

Riksarkivets vetenskapliga utgivning omfattar Svenskt biografiskt lexikon (SBL), nationalutgåvan av medeltidsurkunder Svenskt Diplomatarium samt det historisk-topografiska bokverket *Det medeltida Sverige*. Vi ger även ut arkivguider och andra publikationer med anknytning till vår verksamhet.

Vi har under året gett ut fyra publikationer:

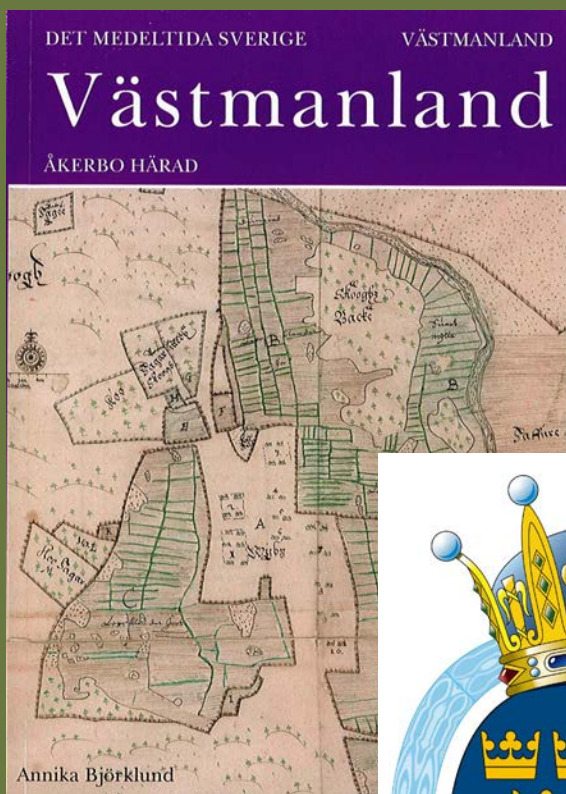
- *Det medeltida Sverige 9:1. Västmanland: Åkerbo härad*
- *Judiska liv i Svenskt biografiskt lexikon*
- Arkivguiden *Heraldik i Riksarkivet*
- *Handbok till judiska arkivkällor i Skåne, Halland och Blekinge*

HERALDISK VERKSAMHET

Riksarkivet handlägger ärenden rörande statens, myndigheternas och kommunernas vapen och emblem samt Sveriges flagga.

Vi har under året expedierat ca 200 heraldiska ärenden, främst yttranden i enlighet med lagen om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar samt förordningen om vissa officiella beteckningar. Vi har även gett svar och råd avseende utformning och användning av vapen, flaggning i olika situationer samt tillståndsfrågor. Nya heraldiska vapen och andra symboler har skapats till bland annat Myndigheten för civilt försvar, Ångermanlands tingsrätt samt prinsessan Ines, hertiginna av Västerbotten.

Riksarkivet är också representerat i Försvarets traditionsnämnd samt i Svenska nationalkommittén för genealogi och heraldik.

Under året gavs en ny volym i serien Det medeltida Sverige ut, den första som behandlar Västmanland. Författare till boken är Annika Björklund.

Den 13 juni döptes prinsessan Ines i Drottningholms slottskyrka. Inför dopet presenterades hennes heraldiska vapen som tagits fram av statsheraldiker Davor Zovko.

HERALDIK I RIKSARKIVET

Henrik Klackenborg

Heraldik i Riksarkivet ger en vägledning till Riksarkivets heraldiska källor. Det handlar om alltifrån medeltidens sigill och stormaktstidens många adelsvapen till vapen för kommuner och heraldik i reklamaffischer från modern tid.

Övrig återrapportering

SÄKERHET OCH BEREDSKAP

Riksarkivet har blivit beredskapsmyndighet

Som en delredovisning av regeringsuppdraget Identifiera samhällsviktig information lämnade Riksarkivet i april 2025 in rapporten *En utpekad roll för Riksarkivet inom beredskapsstrukturen för civilt försvar och krisberedskap*. Detta följdes i juli av ett beslut från regeringen att Riksarkivet skulle bli en beredskapsmyndighet och ingå i beredskapssektorn Försörjning av grunddata.

Som ny beredskapsmyndighet har vi påbörjat arbetet med att uppfylla de krav som ställs på bland annat förmågeplanering och krigsorganisation. Riksarkivet har också introducerats till arbetet som bedrivs inom beredskapssektorn Försörjning av grunddata. Det medför ett fördjupat samarbete med de andra myndigheterna inom denna sektor, dvs Skatteverket, Bolagsverket, Lantmäteriet och Myndigheten för digital förvaltning.

Det har inom arkivsektorn funnits fortsatt stor efterfrågan på stöd i frågor om arkiv och krigsberedskap. Vi har tagit fram en lägesbild om beredskapsplanering för arkiv som vi har presenterat på bland annat webinarier och under konferensen Folk och kultur i Eskilstuna. Andra webinarier har tagit upp katastrofhantering vid svåra olyckor som drabbar arkiv, samhällsviktig information och säkra arkivlokaler. Sammanlagt har ca 1000 personer från myndigheter, kommuner, regioner och enskilda arkiv deltagit i webinarierna.

Frågor om beredskap har även diskuterats i olika internationella sammanhang, bland annat på Nordiska arkivdagarna i Oslo.

Informations- och cybersäkerhet

Arbetet med informations- och cybersäkerhet har varit fokuserat på den nya cybersäkerhetslagen som träder i kraft 2026. Riksarkivet har använt cybersäkerhetskollen som en metod att identifiera områden där myndighetens arbete behöver förstärkas. Det har där särskilt framkommit att kontinuitetsplanering är ett område att fokusera på. Riksarkivet kommer också behöva göra en översyn av organisatoriska åtgärder och skärpa det systematiska arbetet med bland annat systemförvaltning och riskanalyser. Vi har även använt resultatet som utgångspunkt för genomförande av tekniska IT-säkerhetsåtgärder. Bland dem kan särskilt nämnas hårdning av system och införande av automatisk skanning efter tekniska sårbarheter IT-miljön.

Riksarkivets beredskap att hantera cybersäkerhetsincidenter omfattar både proaktivt arbete och åtgärder när problem uppstår. I det ingår omvärldsbevakning

för att så snabbt som möjligt kunna agera vid cyberhot eller om varningar går ut om kritiska sårbarheter i IT-system. IT-personal har enligt särskilt schema i uppgift att agera om incidenter uppstår utanför kontorstid, eller om det kommer varningar om cyberhot eller sårbarheter som måste åtgärdas skyndsamt. Det finns en fastställd rutin för hantering av incidenter, i vilken det ingår bedömning av om de ska rapporteras vidare. Alla inträffade incidenter följs upp av Riksarkivets IT- och cybersäkerhetsgrupp.

Cyberhoten är en del av det skärpta säkerhetsläget under senare år. I den nya cybersäkerhetslagen ställs också krav på organisatoriska åtgärder och dokumentation. Det betyder att arbetet med informations- och cybersäkerhet på myndigheten blir mer omfattande och kräver mer resurser. För Riksarkivet blir detta särskilt viktigt eftersom myndigheten hanterar stora mängder information och driver digitaliseringsprojekt.

För att möta upp cyberhoten behövs också tekniska säkerhetsåtgärder, exempelvis för att analysera loggar så att incidenter skyndsamt kan upptäckas. Eftersom cyberhoten över tid blir mer avancerade är det nödvändigt att ständigt följa upp säkerheten i de egna IT-systemen. Tekniska säkerhetsåtgärder måste också hela tiden utvärderas, uppdateras och förnyas för att säkerställa att de ger det skydd som är avsett. Detta är kostnadsdrivande, men samtidigt ofrånkomligt. Riksarkivet måste, liksom alla andra, dimensionera cybersäkerhetsåtgärder utifrån värsta tänkbara scenario – allvarliga cyberattacker är så vanliga att vem som helst kan drabbas av dem.

Rådet för skydd av kulturarv

Riksarkivet deltar i det kulturskyddsråd som inrättades av regeringen 2024. Rådet lämnade sin första delredovisning under 2025. Under konferensen Folk och Kultur arrangerade rådet även ett seminarium om kulturarvsaktörers beredskap för kris och krig.

INTERNATIONELL SAMVERKAN

Nordisk samverkan

De nordiska riksarkivarierna har fortsatt sitt nära samarbete och har träffats två gånger under året. Mötena har haft fokus på beredskap med anledning av säkerhetsläget, klimatrelaterade risker och IT-hot. Arbetet inom det samiska arkivsamarbetet Nordsam har fortsatt, bland annat om den samiska arkivportalen Nuohttis långsiktiga förvaltning.

Nordiska arkivdagarna genomfördes i Oslo och samlade cirka 600 deltagare från hela Norden. Konferensen fokuserade på arkivens betydelse för samhället, särskilt i relation till ny teknologi, säkerhet och demokratisk motståndskraft.

Riksarkivarie Karin Åström Iko tog i oktober emot Ukrainas nyttillträdde ambassadör i Sverige, Svitlana Zalizhchuk för att diskutera samarbete mellan Sverige och Ukraina inom arkivområdet och hur vi tillsammans kan fortsätta stärka bevarandet och tillgängliggörandet av vårt gemensamma kulturarv.

Foto: Johanna Fries Markiewicz

Karin Åström Iko och hennes ukrainske motsvarighet Anatolii Khromov undertecknar samarbetsavtal i samband med de Nordiska Arkivdagarna i Oslo.

Foto: Björn Orring

Ukrainska stridssjukvårdare besökte Riksarkivet i mars. Med på besöket var även försvarsminister Pål Jonson som också signerade förbandstecken.

Foto: Johanna Fries Markiewicz

I samband med konferensen gjorde riksarkivarierna i Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige ett gemensamt uttalande som betonade arkivens centrala roll för öppenhet, rättssäkerhet och tillgång till autentisk information i en tid av desinformation och digitala hot. De nordiska arkivinstitutionerna bekräftade samtidigt sin gemensamma ambition att långsiktigt säkerställa tillgången till samhällsviktig information.

Europeisk samverkan

European Archives Group (EAG) är EU-kommissionens expertgrupp som ansvarar för att säkerställa samarbete och samordning i arkivfrågor. Riksarkivarier från alla medlemsländer närvarar och två möten hålls per år. Vi har under året bidragit aktivt i EAG, där en gemensam europeisk arkivstrategi implementeras med fokus på demokrati och förtroende i en digital tid. Vi deltar även i samarbetet *European Board of National Archivists (EBNA)*. Diskussionerna vid EAG- och EBNA-mötena omfattade ledarskap, digital utveckling, säkerhetsfrågor och arkivens roll i tider av osäkerhet. Sverige presenterade sitt arbete med beredskap.

Samarbetet med Litauens riksarkiv har fortsatt som en del i landets modernisering av arkivväsendet. Riksarkivet har hållit en AI-workshop i Vilnius med fokus på Handwritten Text Recognition (HTR). Vi har även genomfört den tredje och sista delen av utbildningsprogrammet, som denna gång hade fokus på digital transformation från analogt till digitalt. Utbildningsprogrammet har genomförts i samarbete mellan Riksarkivet, Södertörns högskola och Mittuniversitetet.

Stöd till Ukraina

Riksarkivet har under året fortsatt sitt samarbete med ukrainska arkivinstitutioner.

Ett samarbetsavtal med State Archival Service of Ukraine undertecknades vid Nordiska arkivdagarna.

Utställningen *Korsvägar: Sverige–Ukraina genom 1000 år* på Armémuseum i Stockholm avslutades i september. Den var ett samarbete mellan Riksarkivet, Statens försvarshistoriska museer och National Museum of the History of Ukraine in the Second World War. Totalt hade utställningen ca 100 000 besökare.

Vi fortsätter att tillgängliggöra våra arkiv kopplade till Ukraina på olika sätt, bland annat genom en mindre utställning som öppnades i samband med Krimplattformens toppmöte i Sveriges riksdag.

Riksarkivet har inlett ett flerårigt samarbetsprojekt med ukrainska kulturinstitutioner för att utveckla användningen av Wikimedia för förmedling av det ukrainska kulturarvet. Parter är Wikimedia Sverige och Ukraina, Riksarkivet samt National Museum of the History of Ukraine in the Second World War. Vi har under året publicerat historiska kartor och andra arkivhandlingar om Ukraina på Wiki-

media, där de nått stor användning. Projektet stöttas ekonomiskt av Svenska institutet.

I mars tog Riksarkivet emot 86 ukrainska stridssjukvårdare på återhämtningsvistelse i Sverige och arrangerade föreläsningar samt möten med bland andra försvarsministern.

Tillsammans med Försvarshögskolan och Myndigheten för psykologiskt försvar anordnades konferensen Decoding History. Den handlade om att förstå och bevara vårt gemensamma informationsarv med särskilt fokus på KGB-arkiv i Ukraina.

För sina insatser tilldelades riksarkivarien Karin Åström Iko och internationella samordnaren Johanna Fries Markiewicz Prinsessan Olgas orden av tredje graden av Ukrainas president Volodymyr Zelenskyj.

NATIONELL SAMVERKAN

eSam

Ett viktigt samarbete för Riksarkivet är eSamverkansprogrammet (eSam). Det är ett medlemsdrivet program med 41 statliga myndigheter. Syftet är att ta tillvara digitaliseringens möjligheter för att underlätta för privatpersoner och företag.

Utvecklingen inom komplexa frågor som AI, molntjänster och cyberhot kan genom eSam följas i samverkan med andra myndigheter. Vi deltar i flera av eSams fasta grupperingar och i flera arbetsgrupper.

Under året har Riksarkivet varit färdledare för aktiviteten Digitalt bevarande av data. En probleminventering för området publicerades i början av året. Arbetet har utförts i två arbetsgrupper som fokuserat på kravställning av informationssystem och att dela information i gemensamma system. Det har utmynnat i en kravkatalog och tillhörande guide över arkivkrav vid upphandling och utveckling av informationssystem.

Kulturrådets samverkansråd

Riksarkivet deltar i Statens kulturråds samverkansråd som samordnar de nationella kulturpolitiska intressena inom ramen för kultursamverkansmodellen.

Vi har deltagit i berednings- och uppföljningsgrupper inför beslut av Kulturrådets styrelse. Där har vi bidragit med sakkunskap för de äskanden som berört arkiveringsprojekt. Vi har även varit en samtalspart inför Kulturrådets förslag till en vidareutveckling av kultursamverkansmodellen.

Samarbetsrådet för enskilda arkiv

Samarbetsrådet för enskilda arkiv är ett nationellt samverkans- och samrådsorgan mellan Riksarkivet och den enskilda arkivsektorn. Det ska främja utvecklingen av

enskild arkivverksamhet och bevarande av för kulturarvet betydelsefulla enskilda arkiv i landet.

Under året har rådet bland annat diskuterat NAD 2030, lokalfrågor, Svenska Arkivförbundets intressepolitiska program, beredskap, samhällsviktig information, AI, arkivutbildningar samt näringslivsarkivens behov av stöd.

Slottsarkivet

Riksarkivet har skött verksamheten vid Slottsarkivet åt Kungl. Hovstaterna sedan 1964. Den 1 januari 2026 återgick dock driften till dem. Förändringen har gjorts i dialog med hovet med målet att arkiven även fortsättningsvis ska kunna omhändertas på bästa sätt och hållas tillgängliga.

Riksarkivet har förberett förändringen under året genom att bland annat färdigställa vissa ordningsarbeten och överlämna information om de arkiv som förvaras i Slottsarkivet.

Världsminnesprogrammet

På uppdrag av Svenska Unescorådet leder Riksarkivet arbetet i den svenska kommittén för världsminnesprogrammet. Sverige har idag tio världsminnen utsedda av Unesco.

Under året fick Sveriges två nya världsminnen: Karl Tiréns samling av samisk jojk, en samisk kulturskatt som bevaras på Svenskt visarkiv, och Ravensbrückarkivet vid Lunds universitetsbibliotek som rymmer vittnesmål från överlevande i nazisternas koncentrationsläger. Båda arkiven belyser betydelsen av att bevara historiska dokument och rätten till sin historia.

Världsminnesdagen och allas rätt till information uppmärksammades på ett evenemang på Riksarkivet i Stockholm i september.

Övrig samverkan

Vi kan även nämna följande samarbeten under året:

Digikult är en nordisk mötesplats för digitalt kulturarv i praktiken. Riksarkivet är en av arrangörerna av konferensen och under årets program medverkade vi med en programpunkt om långsiktighet och stabilitet för det digitaliserade kulturarvet.

Tillsammans med Kungliga biblioteket anordnades i december ett evenemang för att högtidlighålla beslutet om tryckfrihetsförordningen 1766.

Släktforskardagarna är ett årligt evenemang som genomförs på olika platser i landet och vänder sig till släktforskare och andra intresserade. Vi medverkade under 2025 års evenemang i Västerås med monter och föreläsare i seminarieprogrammet.

De svenska historiedagarna är ett årligt evenemang som riktar sig till forskare, historielärare och en intresserad allmänhet. Vi medverkade bland annat i samtal om judiskt liv 250 år och presenterade vårt nya skolmaterial.

JUDISKT LIV (REGERINGSUPPDRAG)

Regeringen har gett Riksarkivet i uppdrag att 2025–2028 bidra till genomförandet av den nationella strategin för att stärka judiskt liv och motverka antisemitism (dnr Ku2025/00575). Uppdraget innebär att synliggöra det svensk-judiska kulturarvet i Riksarkivets samlingar. Riksarkivet har även haft i uppdrag under 2025 att uppmärksamma 250-årsjubileet av judiskt liv i Sverige (dnr Ku 2024/01070). Dessa två uppdrag redovisas här samlat.

Vi har under året gett ut boken *Judiska liv i Svenskt biografiskt lexikon*, som också är fritt tillgänglig digitalt via Riksarkivets webbplats. Vi har även tagit fram en arkivhandbok för judiskt liv i Skåne, Halland och Blekinge samt hållit en föreläsning om judiskt liv i arkiven.

I november invigdes utställningen *250 år av judiskt liv* på Riksarkivet i Stockholm. Den lyfter centrala personer och teman från den svensk-judiska historien och innehåller arkivmaterial från Riksarkivet. Vi har även gjort mindre utställningar på samma tema i Täby och Vadstena.

Vidare har vi digitiserat handlingar med judisk anknytning som bedöms vara av stor betydelse. Till exempel har Charlotte och Otto Mannheimers gästbok digitiserats och transkriberats och den är nu tillgänglig för allmänheten.

Arbetet har skett i dialog med judiska organisationer, bland annat Judiska församlingen i Stockholm.

UTFÖRSELFRÅGOR

Riksarkivet har genom kulturmiljölagen uppdraget att bevilja tillstånd till utförsel utanför Sveriges gränser av bland annat icke-tryckt material som arkivhandlingar, handskrifter och handritade kartor.

Samtliga tillståndsmyndigheter är representerade i den samarbetsgrupp om utförselfrågor som leds av Riksantikvarieämbetet som har ett samordningsansvar.

Under 2025 har Riksarkivet fattat beslut i 32 utförselärenden.

LOKALER

Riksarkivets lokaler är en strategisk resurs och en förutsättning för att myndigheten ska kunna genomföra sitt uppdrag. Lokalkostnader utgör en betydande del av myndighetens budget.

PÅ GÅNG PÅ RIKSARKIVET

UTSTÄLLNING PÅ VADSTENA SLOTT

250
Svenskt judiskt liv sedan 1775

**Judiskt liv
i Östergötland
och Småland**
Arkiven
berättar

1 juli –
30 december
2025

Plats: Riksarkivet i Vadstena, Hamngatan 4

Fri entré!

Se utställningen under Riksarkivets öppettider:
[https://riksarkivet.se/utforska-och-bestall/
besök-vara-lasesalar/vadstena](https://riksarkivet.se/utforska-och-bestall/besök-vara-lasesalar/vadstena)

 Riksarkivet

Affisch för utställning om judiskt liv på Riksarkivet i Vadstena.

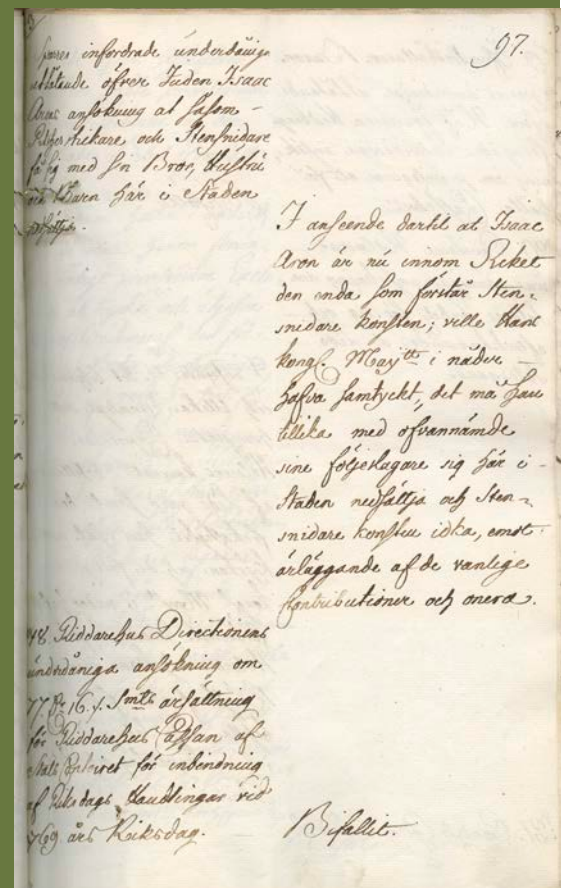
Andreas Schein, Judiska museet i Stockholm, Pontus Rudberg, historiker, och Åsa Karlsson, huvudredaktör för Svenskt biografiskt lexikon, i samband med att boken Judiska liv i Svenskt biografiskt lexikon presenterades den 12 juni.

Foto Björn Orring

Del av utställning om judiskt liv som visas på Riksarkivet i Stockholm.

Foto: Andreas Wallgård

Den 2 maj 1775 beslutade Gustav III att tillåta Aaron Isaac att bosätta sig i Sverige utan att konvertera till kristendomen. Han blir därmed starten på den judiska minoriteten i Sverige.

Foto: Emre Olgun

Ett övergripande mål är att lokalerna ska vara ändamålsenliga, säkra, flexibla och skalbara för att kunna möta förändrade krav. Utifrån det säkerhetspolitiska läget ser vi även ett behov av lokaler som kan användas för undanförsel av arkiv inom ramen för totalförsvarets beredskap. Idag finns ett begränsat accessionsutrymme i våra lokaler samtidigt som vi ser att det finns ett stort leveransbehov från statsförvaltningen. Vi arbetar därför kontinuerligt med att förbättra våra lokaler, ett arbete som är kostnadsdrivande men nödvändigt.

Genom åren har flera av de fastigheter som Riksarkivet hyr sålts och fått nya privata ägare och en majoritet av fastigheterna ägs av privata fastighetsägare. Vår bedömning är att detta kan vara problematiskt ur säkerhets- och säkerhetsskyddssynpunkt eftersom myndigheten vid ett ägarbyte inte kan påverka vem som tar över fastigheten eller hur ägandet är utformat.

I Härnösand har Riksarkivet sedan 2019 bedrivit ett gemensamt byggprojekt med Skatteverket. Byggprojektet avslutades under hösten och vi fick tillträde till lokalerna i oktober 2025. De nya lokalerna uppfyller alla moderna krav på arkivlokaler och det finns nu även utrymme för att ta emot nya arkivleveranser de kommande åren. Flytt av arkiven från befintliga lokaler kommer att genomföras under 2026. Hyresvärd är Specialfastigheter AB och Skatteverket är andrahandshyresgäst hos Riksarkivet.

I Göteborg pågår byggprojektering för nya lokaler efter att vi sökt efter lämpliga lokaler i flera år. Byggstart är planerad till hösten 2026 med ett planerat tillträde hösten 2027. Orsakerna till nya lokaler i Göteborg är bland annat att depån på Polstjärnegatan inte uppfyller kraven som ställs på en arkivlokal och den måste därför ersättas, samt utgående hyreskontrakt och förväntade kraftigt ökade hyror.

I samband med uppförande av nya lokaler i Härnösand och Göteborg har Riksarkivet sagt upp nuvarande förhyrningar i Härnösand, Göteborg och Östersund för avflyttning. I Östersund påbörjades avvecklingen av förhyrda lokaler under året och den beräknas vara slutförd 2027. Det statliga arkivmaterialet i Östersund kommer att flyttas till de nya lokalerna i Härnösand. Under året tecknades avtal med Föreningsarkivet i Jämtlands län om att från 2027 hos dem deponera de enskilda arkiv som idag förvaras hos Riksarkivet i Östersund.

Kompetensförsörjning

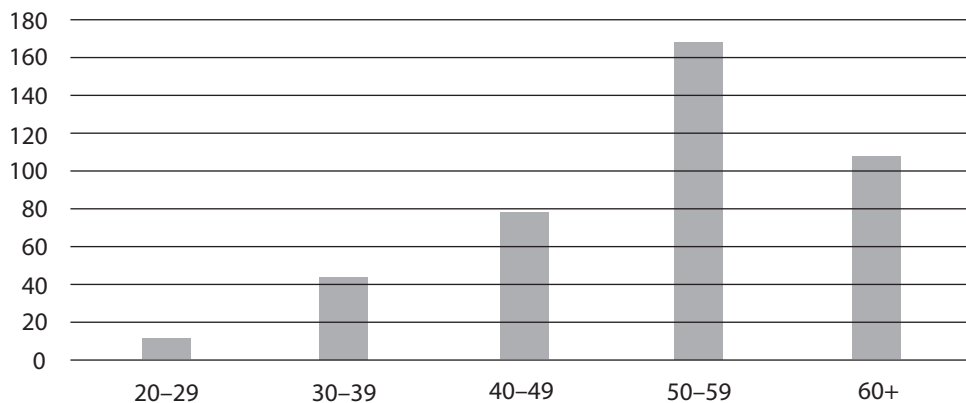
Riksarkivets samlade kompetens är avgörande för om vi ska lyckas med vårt uppdrag. Vi säkerställer kompetensförsörjningen, både på kort och lång sikt, genom att attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla anställda.

Personalstruktur

Riksarkivet hade i medeltal 410 anställda under året och antalet årsarbetskrafter var 380. Det är en minskning med 17 anställda och 11 årsarbetskrafter jämfört med föregående år.

Könsfördelningen är jämn, med 52 procent kvinnor och 48 procent män. Bland chefer är könsfördelningen 44 procent kvinnor och 56 procent män.

Medelåldern på Riksarkivet är 53 år. 26 procent av de anställda är 60 år eller äldre.

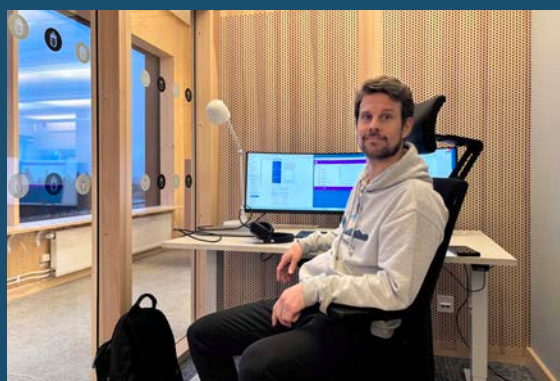
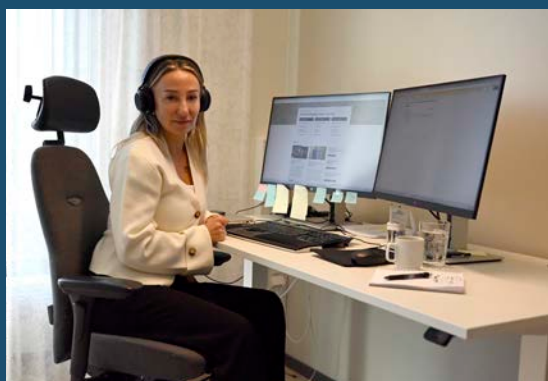
Åldersfördelning för Riksarkivets medarbetare.

Personalrörlighet och rekrytering

Under året har vi av ekonomiska skäl varit mycket restriktiva med att ersättningsrekrytera när någon slutat. 25 anställda har slutat men endast 16 har börjat.

Då myndigheten har en relativt hög medelålder kommer vi att ha ett antal pensionsavgångar de kommande åren. Det är en utmaning för kompetensförsörjningen, särskilt då vi inte alltid har möjlighet att ersättningsrekrytera.

Vid de nyanställningar som gjorts har vi lyckats attrahera sökande med god kompetens.

Under året presenterades en rad medarbetare på LinkedIn för att visa bredden i de yrkeskategorier som arbetar vid Riksarkivet. På bilderna syns Fredrik Holmer (intendent), Joakim Andersson (arkivarie), Izabela Gieraltowska (kundtjänst), Lena Milton (redaktör Svenskt biografiskt lexikon), Manda Gabrielsson (utredare), Vilma Fransson (praktikant/timanställd), Nils Wahström (helpdesk), Sara Risberg (redaktör medeltida källutgivning) och Anders Nordberg (arkivarie).

Foto: Andreas Wallgård, Stefan Bommelin, Jenny Odell, Lena Milton, Manda Gabrielsson, Andreas Wallgård, Mona Bergman och Andreas Wallgård

Kompetensutveckling

En stor del av kompetensutvecklingen äger rum i det löpande arbetet. Den mest omfattande insatsen under året var att ett tjugotal chefer och medarbetare deltog i den nordiska konferensen Nordiska Arkivdagarna. Den ägde rum i Oslo och samlade cirka 600 deltagare från hela Norden. Konferensen fokuserade på arkivens betydelse för samhället, särskilt i relation till ny teknologi, säkerhet och demokratisk motståndskraft.

Övriga större satsningar under året har varit utbildningar inom AI, IT-säkerhet, scrum, bevarande och klarspråk. Några medarbetare har genomfört internpraktik inom myndigheten. Vi har även genomfört möten med alla chefer i syfte att få ett sammanhållet ledarskap, där alla har samma information och förståelse för verksamhetens utveckling.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron under året var 4,0 procent, vilket är på samma nivå som föregående år.

Tabell 4. Sjukfrånvaro (%)

	2025	2024	2023
1. Totalt	4,0	4,0	4,4
2. Kvinnor	5,2	4,6	5,0
3. Män	2,7	3,3	3,7
4. Anställda –29 år ¹⁾	–	–	–
5. Anställda 30–49 år	3,4	2,7	3,1
6. Anställda 50– år	4,3	4,6	4,9
7. Andel långtidssjukfrånvaro	49,8	45,0	45,1

¹⁾ Sjukfrånvaron särredovisas inte då antalet anställda i gruppen är färre än tio.

RESULTATBEDÖMNING

Sammantaget bedömer Riksarkivet att kompetensförsörjningen fungerar tillfredsställande, utifrån de åtgärder som har vidtagits under året och de restriktioner som det ekonomiska läget medför.

Ekonomi

KOMMENTARER TILL DET EKONOMISKA UTFALLET

Intäkter

Riksarkivets verksamhet är till största delen (81 procent) finansierad av anslag. Tilldelade medel på förvaltningsanslaget uppgick till 522 Mkr.

17 procent av intäkterna utgjordes av avgifter, där de största posterna avser mottagande och bevarande av arkivhandlingar samt digitaliseringstjänster på uppdrag. Avgiftsintäkterna har ökat med 11 procent sedan föregående år, vilket främst beror på avgiftshöjningar.

Bidrag och finansiella intäkter svarar för en mindre del av verksamhetens intäkter och ligger på ungefär samma nivå som föregående år.

Kostnader

Den största kostnadsposten är personalkostnader med 319 Mkr, vilket utgör 51 procent av kostnaderna. Ökningen jämfört med föregående år är endast 1,9 procent. Lönerevisionen och höjda sociala avgifter ökade kostnaden, vilket kompenserades av en minskning av antalet anställda.

Lokalkostnaderna är också en stor post och uppgår till 196 Mkr. De har ökat med 12 procent, vilket främst beror på indexuppräknning av hyror samt tillträde under året till nybyggda lokaler i Härnösand.

Övriga driftkostnader uppgår till 88 Mkr, en ökning med 11 procent jämfört med föregående år. Ökningen beror till stor del på ökade IT-kostnader för myndigheten.

Finansiella kostnader och avskrivningar ligger på ungefär samma nivå som föregående år.

Sponsormedel

Riksarkivet har inte mottagit några sponsormedel under året.

Lämnade bidrag

Riksarkivet lämnar bidrag till enskilda arkivinstitutioner. Under året har vi beslutat om bidrag till nio centrala eller rikstäckande institutioner med totalt 9,8 Mkr, varav 7,3 Mkr till Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek. Vi har även lämnat bidrag om 0,5 Mkr till stiftelsen Armé-, Marin- och Flygfilm för restaurering, arkivering och arkivförvaltning av kulturhistorisk, försvarsanknuten film.

Åtgärder för en ekonomi i balans

Riksarkivet har under året behövt öka intäkterna och sänka kostnaderna för att nå ekonomisk balans. Vi har därför höjt priset för vissa av våra tjänster för att uppnå full kostnadstäckning. Dessutom har vi genomfört en nödvändig inbromsning av vår kostnadsutveckling. Den berör främst personalkostnader som är vår största kostnadspost. Lokalkostnaderna, som också utgör en betydande kostnadspost, är däremot svåra att påverka på kort sikt på grund av fleråriga hyresavtal.

Arbetet har givit effekt under året och vi har uppnått balans i den anslagsfinansierade verksamheten. Vi uppvisar även ett ekonomiskt överskott i den avgiftsfinansierade verksamheten digitaliseringstjänster som tidigare har gått med underskott i flera år.

AVGIFTSBELAGD VERKSAMHET

I nedanstående tabell jämförs utfallet för avgiftsbelagd verksamhet med den budget som anges i Riksarkivets regleringsbrev.

Verksamhet med full kostnadstäckning

Den avgiftsfinansierade verksamheten med krav på full kostnadstäckning uppvisar ett överskott om 3,4 Mkr under året.

En förklaring är att avgiftsområdet digitaliseringstjänster uppvisade ett överskott 2025 om 1,4 Mkr. De åtgärder som har vidtagits för att komma tillrätta med det mångåriga underskottet har nu nått resultat, bland annat prishöjningar, effektivare logistik, ny organisation och översyn av kostnader. Därmed har det balanserade underskottet minskat från –9,4 Mkr till –8,0 Mkr. Jämfört med budgeten och föregående år har dock intäkterna sjunkit, vilket beror på färre uppdrag under året. Vi arbetar vidare mot det ekonomiska målet för digitaliseringstjänsterna som är att nå full kostnadstäckning senast år 2031.

Intäkterna avseende stöd till arkivbildare har ökat, vilket främst avser ordnande och förtecknande av arkiv som har levererats till Riksarkivet.

Uthyrning av lokaler till Skatteverket är en ny verksamhet, då de hyr i andra hand av Riksarkivet i Härnösand från hösten 2025.

Övrig uppdragsverksamhet avser bland annat uthyrning av arkivutrymme, släktutredningar och diverse uppdrag inom arkivområdet. Den uppvisar ett överskott om 1,9 Mkr för 2025 och 1,5 Mkr ackumulerat. Intäkterna har ökat sedan föregående år, främst på grund av att priserna höjdes 2025 då de tidigare varit för låga. Prishöjningen ledde också till det positiva resultatet. Såväl intäkter som kostnader avviker mot budgeten vilket beror av en felaktigt satt budget.

Övrig avgiftsbelagd verksamhet

Inom övrig avgiftsbelagd verksamhet svarar mottagande och bevarande av arkiv för merparten av intäkterna. Dessa har ökat betydligt sedan föregående år och jämfört med budget, på grund av att priserna höjdes 2025 för att motsvara Riksarkivets kostnader.

Avvikelserna mot budget för tillhandahållande av publikationer respektive utredningsuppdrag beror på felaktigheter i budgeten. Jämfört med tidigare år ligger intäkterna på ungefär samma nivå. Intäkterna för digitalisering av kulturarvs-material har ökat, men volymerna är relativt små och svåra att förutse.

Tabell 5. Avgiftsbelagd verksamhet

	Utfall		Budget enligt regleringsbrev				Utfall			
	Ack +/- 2023	+/- 2024	Int. 2025	Kostn. 2025	+/- 2025	Ack +/- 2025	Int. 2025	Kostn. 2025	+/- 2025	Ack +/- 2025
Verksamhet med full kostnadstäckning										
Digitaliseringstjänster	-7 562	-1 866	25 000	25 000	0	-9 562	16 845	15 420	1 425	-8 003
Heraldisk uppdragsverksamhet	-27	2	100	100	0	-27	190	171	19	-6
Stöd till arkivbildare	47	-36	400	400	0	47	676	627	49	60
Uthyrning av lokaler till Skatteverket	-	-	2 000	2 000	0	0	2 072	2 072	0	0
Övrig uppdragsverksamhet	170	-596	3 500	3 500	0	171	16 666	14 741	1 925	1 500
SUMMA	-7 372	-2 496	31 000	31 000	0	-9 371	36 449	33 031	3 418	-6 449
Övrig avgiftsbelagd verksamhet										
Mottagande, bevarande och vård av statliga arkivhandlingar			39 000				53 223			
Mottagande, bevarande och vård av enskilda arkiv			8 000				8 012			
Rådgivning till kommuner och enskilda			0				0			
Tillhandahållande av publikationer m.m.			3 000				212			
Utredningsuppdrag utöver serviceskyldigheten			5 000				1 509			
Digitalisering av kulturarvs-material			25				415			
SUMMA			55 025				63 371			

KOSTNADER OCH INTÄKTER PER VERKSAMHET

I nedanstående tabell fördelas kostnader och intäkter på Riksarkivets olika verksamheter. De flesta verksamheter har ungefär samma omfattning och finansiering som föregående år, men några förändringar kan kommenteras.

Kostnaden för att bevara arkiv har ökat, vilket framför allt beror på ökade lokal-kostnader. Även avgiftsintäkterna för att bevara arkiv har ökat då vi gjorde en prishöjning 2025. Bevarandet av arkiv som är överlämnade till Riksarkivet före början av 1990-talet finansieras helt av anslag, medan bevarandet av arkiv som överlämnats efter det till största delen finansieras av avgifter.

Intäkterna inom digitalt tillgängliggörande har minskat, vilket beror på färre uppdrag inom den avgiftsfinansierade digitiseringsverksamheten. Det har dock kompensats av en anslagsförstärkning för digitisering i vårbudgeten.

Kostnaden för kunskapsuppbyggnad har ökat, vilket till stor del beror på satsningar på AI och FoU.

Tabell 6. Totala intäkter och kostnader per verksamhet

Verksamhet (Belopp i mkr)	2025	2024	2023
Reglera och vägleda			
Anslag	20,6	19,1	22,2
Övriga intäkter	0,3	0,2	0,1
Kostnader	20,9	19,3	22,2
Utöva tillsyn			
Anslag	10,3	10,3	11,7
Övriga intäkter	0,0	0,0	0,1
Kostnader	10,3	10,3	11,8
Ta emot arkiv			
Anslag	19,1	15,7	13,2
Övriga intäkter	1,5	2,6	1,2
Kostnader	20,6	18,3	14,4
Bevara arkiv			
Anslag	128,0	126,3	139,5
Övriga intäkter	58,9	44,5	38,6
Kostnader	186,9	170,8	178,4

Verksamhet (Belopp i mkr)	2025	2024	2023
Tillhandahålla arkivinformation i läsesal			
Anslag	49,9	51,5	56,2
Övriga intäkter	9,6	7,0	8,2
Kostnader	59,5	58,5	64,4
Besvara förfrågningar			
Anslag	105,5	110,8	82,6
Övriga intäkter	19,9	14,3	19,2
Kostnader	123,4	125,7	101,8
Tillgängliggöra arkivininformation digitalt			
Anslag	148,3	127,2	119,8
Övriga intäkter	20,0	31,8	27,4
Kostnader	166,9	160,8	143,2
Främja kunskap			
Anslag	13,1	10,1	3,1
Övriga intäkter	0,4	0,4	1,1
Kostnader	13,5	10,5	4,2
Kunskapsuppbyggnad m.m.			
Anslag	22,0	16,6	9,5
Övriga intäkter	6,8	5,0	0,1
Kostnader	28,8	21,6	9,6
SUMMA			
Anslag	516,8	487,7	457,8
Övriga intäkter	117,3	105,8	96,0
Kostnader	630,7	596,1	550,0

Tabell 7. Lokalkostnader 2025 (i tkr)

Ort	Hyresvärd	Lokal- hyror	Elo och upp- värmning	Repara- tioner och underhåll	Övriga drift- kostnader
Stockholm	Lysbomben Arkivet AB	29 463	1 329		
	Ax City Kungsholmen AB	76			
Täby	Preservium Vinkelslipen AB	49 234	1 124		
Ramsele	Stiftelsen Arkiv & Kulturhus i Ramsele	960			
Fränsta	Ånge Fastighets & Industri AB	4 372	115		
Uppsala	Akademiska hus AB	15 342	120	5	
Vadstena	Statens fastighetsverk	12 813	608		
Visby	TG fastigheter AB	2 296	90		
Lund	Arkivet Lund Fastighets AB	12 814			1 400
	Lunds universitet	906			807
	Region Skåne	174			
Göteborg	Klippan kulturfastigheter	9 941			
	KB Myran c/o Wallenstam AB	7 185	308		
	KGK Fastigheter	1 313	175		
Härnösand	Kåpan fastigheter AB	15 135	29		
	Specialfastigheter	14 775	177		780
Östersund	Intea Onkel Adam AB	404	15		
	Kungsleden Gemix AB	2 837	140		
	Övriga leverantörer	95	3 779	144	4 434
SUMMA		180 134	8 008	148	7 421

Finansiell redovisning

Sammanställning över väsentliga uppgifter

Belopp i tkr

Typ av uppgift	2025	2024	2023	2022	2021
Låneram					
Beviljad	200 000	163 000	163 000	163 000	153 000
Utnyttjad	148 877	107 918	98 576	110 074	114 511
Räntekontokredit					
Beviljad	90 000	90 000	90 000	75 000	55 000
Maximalt utnyttjad	113 334	50 453	42 487	58 264	98 620
Räntor på räntekonto					
Ränteintäkter	618	1 272	1 433	288	0
Räntekostnader ¹⁾	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter som disponeras					
Budget enl. regleringsbrev	86 025	81 300	69 215	89 915	55 000
Utfall	107 049	96 357	86 014	74 739	84 066
Anslag					
Beviljad anslagskredit	20 331	15 061	16 831	14 369	30 331
Utnyttjad anslagskredit	0	3 472	7 555	13 130	29 072
Anslagssparande	2 051	0	0	0	0
Personal					
Antalet årsarbetskrafter	380	391	386	400	404
Medelantalet anställda	410	427	421	429	434
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 587	1 449	1 348	1 301	1 288
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	3 418	-2 496	-3 727	-2 645	3 027
Balanserad kapitalförändring ²⁾	-6 449	-9 867	-7 371	-3 644	-999

¹⁾ Här anges enbart räntor som avser räntekontot. I tidigare årsredovisningar har även räntekostnader för lån angivits i tabellen.

²⁾ Beloppen justerade på grund av att anslagsmedel om 22 659 tkr tillfördes 2022 för att täcka det balanserade underskottet i den avgiftsbelagda verksamheten.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2025	2024
<u>Verksamhetens intäkter</u>			
Intäkter av anslag	1	516 813	487 743
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	107 049	96 357
Intäkter av bidrag	3	9 636	8 176
Finansiella intäkter	4	640	1 289
Summa verksamhetens intäkter		634 138	593 566
<u>Verksamhetens kostnader</u>			
Kostnader för personal	5	–319 012	–313 042
Kostnader för lokaler	6	–195 711	–174 033
Övriga driftkostnader	7	–88 429	–79 580
Finansiella kostnader	8	–2 427	–3 619
Avskrivningar och nedskrivningar		–25 140	–25 789
Summa verksamhetens kostnader		–630 720	–596 062
Verksamhetsutfall		3 418	–2 496
Transfereringar	9		
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		10 867	10 817
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		0	0
Lämnade bidrag		–10 867	–10 817
Saldo transfereringar		0	0
Årets kapitalförändring	10	3 418	–2 496

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	2025-12-31	2024-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	11	4 278	5 471
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	12	3 123	360
Summa immateriella anläggningstillgångar		7 402	5 831
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	13	4 230	5 139
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	14	137 281	97 433
Kulturtillgångar	15	29 880	29 825
Summa materiella anläggningstillgångar		171 390	132 397
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		8 194	3 209
Fordringar hos andra myndigheter	16	23 102	22 649
Övriga kortfristiga fordringar	17	195	246
Summa kortfristiga fordringar		31 491	26 104
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	18	63 797	49 885
Upplupna bidragsintäkter	19	261	331
Övriga upplupna intäkter	20	1 035	3 088
Summa periodavgränsningsposter		65 093	53 304
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	21	-2 051	3 472
Summa avräkning med statsverket		-2 051	3 472
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	22	0	0
Kassa och bank	23	4	5
Summa kassa och bank		4	5
SUMMA TILLGÅNGAR		273 329	221 114
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	24		
Statskapital		29 880	29 825
Balanserad kapitalförändring		-9 867	-7 371
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		3 418	-2 496
Summa myndighetskapital		23 431	19 958
Avsättningar	25		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		150	211
Övriga avsättningar		7 939	1 098
Summa avsättningar		8 089	1 309
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	26	148 877	107 918
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	27	27 687	35 502
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	28	10 748	9 030
Leverantörsskulder	29	8 204	8 536
Övriga kortfristiga skulder	30	4 687	4 630
Summa skulder m.m.		200 204	165 617
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	31	20 578	19 728
Oförbrukade bidrag	32	6 490	1 165
Övriga förutbetalda intäkter	33	14 538	13 337
Summa periodavgränsningsposter		41 606	34 230
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		273 329	221 114
ANSVARSFÖRBINDELSER			
Övriga ansvarsförbindelser	34	6 690	6 690

Anslagsredovisning

Belopp i tkr

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp	Not
Utgiftsområde 17						
6:1 Riksarkivet (Ramanslag)						
ap. 1 Riksarkivet (ram)	-3 456	521 579	518 123	516 065	2 058	35
Utgiftsområde 17						
1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet (Ramanslag)						
ap. 5 Bidrag till regional arkivverksamhet (ram)	0	563	563	563	0	36
Utgiftsområde 17						
1:4 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet (Ramanslag)						
ap. 9 Riksarkivet (ram)	-16	11 061	11 045	11 051	-6	37
SUMMA	-3 472	533 203	529 731	527 680	2 051	

Tilläggsupplysningar

REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Riksarkivets redovisning följer god redovisningssed. En beloppsgräns om 50 tkr tillämpas på periodavgränsningsposter. Som transfereringar redovisas bidragen till enskilda arkiv under förvaltningsanslaget. Större förskottsbetalningar för leveranser av arkiv från upphörda myndigheter och myndigheter som genomfört större omorganisationer eller där verksamheter överförs till annan myndighet har periodiserats med utgångspunkt från faktiskt upparbetade kostnader 2025. Belopp anges i tkr (tusental kronor) om inte annat anges.

VÄRDERINGSPRINCIPER

Tillgångar för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde om minst 30 tkr och beräknad ekonomisk livslängd om minst tre år eller längre, definieras som anläggningstillgång. Flera separata tillgångar med ett naturligt samband och större anskaffningar av likartade tillgångar som var och en understiger 30 tkr (mindre värde) bör redovisas som anläggningstillgångar om det sammanlagda anskaffningsvärdet överstiger 30 tkr. Anläggningstillgångar bestående av förbättringsutgifter på annans fastighet tas bara upp som anläggningstillgång om de överstiger 100 tkr. Förbättringsutgifter under 100 tkr kostnadsbokförs direkt. Utgifter för egenutvecklade IT-system och inköpta program och licenser tas upp som en immateriell anläggningstillgång om utgiften överstiger 500 tkr. Anläggningstillgångarna skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden. Kulturtillgångar redovisas enligt samma regler som andra tillgångar förutom att de varken skrivs av eller lånefinansieras.

Immateriella tillgångar

Egenutvecklade IT-system	5 år
Inköpta program och licenser (rättigheter) skrivs av motsvarande deras giltighetstid	

Materiella tillgångar

Hyllinredning till arkiv, förbättringsutgifter på arkivlokaler	25 år
Hyllinredning till arkiv, förbättringsutgifter på arkivlokaler anskaffade före 2019	15 år
Möbler, inredning, förbättringsutgifter på övriga lokaler och övrig utrustning	10 år
Teknisk utrustning	5 år
Datautrustning	3 år
Kulturtillgång	ej avskrivning

VÄRDERING AV FORDRINGAR OCH SKULDER

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. I de fall faktura eller motsvarande inkommit efter fastställd brytdag eller när fordrings eller skuldbeloppet inte är exakt känt när bokslut upprättas, redovisas beloppen som periodavgränsningsposter. Övriga händelser tas upp som fordringar respektive skulder.

VARULAGER

Enligt 5 kap, 8 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag ska omsättningstillgångar tas upp till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen. Riksarkivet har valt att inte redovisa några omsättningstillgångar då det verkliga värdet bedömts vara så lågt att det inte motiverar en varulagervärdering.

Tabell 8. Ersättningar till ledamöterna i insynsrådet samt ledande befattningshavare som utsetts av regeringen

Befattning	Namn	Ersättning i kr, 2025	Övriga uppdrag
Riksarkivarie, ordförande i insynsrådet	Karin Åström Iko	1 425 121	
Ledamot av insynsrådet	Ulrika Geijer	5 700	
Ledamot av insynsrådet	Christer Ahlberger	1 900	
Ledamot av insynsrådet	Juha Alskog		
Ledamot av insynsrådet	Magnus Västerbro	3 800	
Ledamot av insynsrådet	Kristina Axén Olin		
Ledamot av insynsrådet	Lars-Axel Nordell	7 600	
Ledamot av insynsrådet	Louise Thunström		Ledamot i insynsrådet för Riksantikvarie- ämbetet.

Riksarkivet har inga framtida åtaganden för dessa ledamöter eller ledande befattningshavare utöver vad som framgår av allmänna avtal.

Förutom riksarkivarie Karin Åström Iko bestod Riksarkivets insynsråd under verksamhetsåret 2025 av chefsrådsman Ulrika Geijer, professor Christer Ahlberger, områdeschef Juha Alskog, författare och journalist Magnus Västerbro, riksdagsledamot Kristina Axén Olin, f.d. riksdagsledamot Lars-Axel Nordell och riksdagsledamot Louise Thunström.

Noter

Belopp i tkr om inget annat anges.

Not 1 Intäkter av anslag	2025	2024
<i>Enligt resultaträkningen</i>		
Ramanslag 17 6:1 ap 1	505 761	476 967
Ramanslag 17 1:4 ap 9	11 051	10 776
	516 813	487 743

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2025	2024
Intäkter enligt avgiftsförordningen 4 §	4 712	4 445
Intäkter med full kostnadstäckning	36 449	40 968
Intäkter för arkivleveranser	61 235	46 757
Övriga intäkter	4 652	4 186
	107 049	96 357

Not 3 Intäkter av bidrag	2025	2024
Bidrag från statliga finansiärer	7 632	7 650
Bidrag från icke-statliga finansiärer	918	527
Bidrag från mellanstatliga organ	1 086	0
	9 636	8 176

Not 4 Finansiella intäkter	2025	2024
Ränteintäkter på räntekonto i Riksgäldskontoret	618	1 272
Övriga finansiella intäkter	22	17
	640	1 289

Not 5 Kostnader för personal	2025	2024
Lönekostnader (exkl. avgifter)	201 877	200 693
Arbetsgivaravgifter, premier, övriga avgifter	113 148	109 208
Övriga personalkostnader	3 987	3 140
	319 012	313 042
Varav arvoden och andra ersättningar	479	473

Not 6 Kostnader för lokaler	2025	2024
Hyror	180 134	162 329
Övriga lokalkostnader	15 577	11 704
	195 711	174 033

Not 7 Övriga driftkostnader	2025	2024
Inköp av varor	4 470	3 453
Inköp av tjänster	49 511	43 852
Ersättning till SSA, MSA och VA ¹⁾	29 224	28 160
Övrigt	5 224	4 115
	88 429	79 580

¹⁾ Ersättningar till Stockholms stadsarkiv (SSA), Malmö stadsarkiv (MSA) och Värmlandsarkiv (VA) för arkivuppgifter enligt förordning (2013:791) om särskilda arkivuppgifter för vissa kommunala arkivmyndigheter.

Not 8 Finansiella kostnader	2025	2024
Räntekostnader Riksgäldskontoret	2 408	3 601
Övriga finansiella kostnader	19	18
	2 427	3 619

Not 9 Transfereringar – lämnade bidrag	2025	2024
Bidrag till enskilda arkiv	9 840	9 790
Bidrag till Armé-, Marin- och Flygfilm	464	464
Bidrag till regionala arkivinstitutioner ¹⁾	563	563
	10 867	10 817

¹⁾ Riksarkivet disponerar 563 tkr (uo 17 anslag 1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet (Ramanslag) ap. 5) hos Statens kulturråd. Anslaget ska användas till föreningsarkiven i Region Stockholm enligt förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet. Anslaget får även användas för bidragsgivning till enskilda regionala arkiv.

Not 10 Årets kapitalförändring	2025	2024
<i>Avgiftsfinansierad verksamhet</i>		
Digitaliseringstjänster	1 425	-1 866
Heraldisk verksamhet	19	2
Stöd till arkivbildare	50	-36
Övriga uppdrag	1 925	-596
	3 418	-2 496

Not 11 Balanserade utgifter för utveckling	2025-12-31	2024-12-31
IB anskaffningsvärde	55 314	53 528
Årets anskaffningar	-50	2 760
Avgår anskaffningsvärde för utrangeringar	0	-975
Anskaffningsvärde UB	55 264	55 314
IB ackumulerade avskrivningar	49 843	49 129
Årets avskrivningar	1 143	1 689
Avgår anskaffningsvärde utrangeringar	0	-975
Ackumulerade avskrivningar UB	50 986	49 843
Bokfört värde	4 278	5 471

Not 12 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar**2025-12-31 2024-12-31**

IB anskaffningsvärde	564	7 046
Årets anskaffningar	2 951	0
Avgår anskaffningsvärde för utrangeringar	0	–6 482
Anskaffningsvärde UB	3 515	564
IB ackumulerade avskrivningar	204	5 989
Årets avskrivningar	188	697
Avgår ackumulerade avskrivningar för utrangeringar	0	–6 482
Ackumulerade avskrivningar UB	391	204
Bokfört värde	3 123	360

Not 13 Förbättringsutgifter på annans fastighet**2025-12-31 2024-12-31**

IB anskaffningsvärde	34 351	34 351
Årets anskaffningar	161	0
Avgår anskaffningsvärde utrangeringar	–2 312	0
Anskaffningsvärde UB	32 200	34 351
IB ackumulerade avskrivningar	29 212	28 133
Årets avskrivningar	1 070	1 079
Avgår anskaffningsvärde utrangeringar	–2 312	0
Ackumulerade avskrivningar UB	27 970	29 212
Bokfört värde	4 230	5 139

Not 14 Maskiner, inventarier, installationer m.m.**2025-12-31 2024-12-31**

IB anskaffningsvärde	369 892	340 378
Årets anskaffningar ¹⁾	62 595	32 859
Avgår anskaffningsvärde för utrangeringar	–8 761	–3 345
Anskaffningsvärde UB	423 726	369 892
IB ackumulerade avskrivningar	272 459	253 472
Årets avskrivningar	22 740	22 324
Avgår ackumulerade avskrivningar för utrangeringar	–8 754	–3 338
Ackumulerade avskrivningar UB	286 445	272 459
Bokfört värde	137 281	97 433

¹⁾ Ökningen beror främst på arkivhyllor och annan inredning i nya lokaler i Härnösand.

Not 15 Kulturtillgångar	2025-12-31	2024-12-31
IB anskaffningsvärde	29 825	29 825
Årets anskaffningar	55	0
Anskaffningsvärde UB	29 880	29 825
Bokfört värde	29 880	29 825

Posten består huvudsakligen av arkiv som Riksarkivet förvärvat genom regeringsbeslut: Ericssbergsarkivet 25 000 tkr (beslut 2001) och Biby arkiv 4 590 tkr (beslut 2011).

Not 16 Fordringar hos andra myndigheter	2025-12-31	2024-12-31
Mervärdesskatt	14 364	11 571
Kundfordringar hos andra myndigheter	8 468	10 810
Övriga fordringar	270	267
	23 102	22 649

Not 17 Övriga kortfristiga fordringar	2025-12-31	2024-12-31
Förutbetalda portokostnader	171	212
Övrigt	24	34
	195	246

Not 18 Förutbetalda kostnader	2025-12-31	2024-12-31
Förutbetalda hyreskostnader inomstatliga	3 227	3 203
Förutbetalda hyreskostnader utomstatliga	53 215	39 069
Övriga förutbetalda kostnader	7 355	7 613
	63 797	49 885

Not 19 Upplupna bidragsintäkter	2025-12-31	2024-12-31
Upplupna bidrag från inomstatliga finansiärer	261	254
Upplupna bidrag från utomstatliga finansiärer	0	77
	261	331

Not 20 Övriga upplupna intäkter	2025-12-31	2024-12-31
Övriga upplupna intäkter, inomstatliga	408	2 472
Övriga upplupna intäkter, utomstatliga	628	616
	1 035	3 088

Not 21 Avräkning med statsverket	2025-12-31	2024-12-31
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot anslag	563	563
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-563	-563
Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	0
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	3 472	7 555
Redovisat mot anslag	527 117	497 997
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-532 640	-502 080
Återbetalning av anslagsmedel	0	0
Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-2 051	3 472
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken		
Ingående balans	0	0
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	0	0
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-563	-563
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	563	563
Saldo	0	0
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken		
Summa Avräkning med statsverket	-2 051	3 472

Not 22 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2025-12-31	2024-12-31
Beviljad räntekontokredit i Riksgäldskontoret (enl. 7 kap 4 § budgetlag)	90 000	90 000

Räntekontokrediten har högst utnyttjats med 113 334 tkr (50 453 tkr).

Not 23 Kassa och bank

2025-12-31 2024-12-31

4 5

Not 24 Myndighetskapital

	Statskapital	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Utgående balans 2024	29 825	-7 371	-2 496	19 958
Ingående balans 2025	29 825	-7 371	-2 496	19 958
Föregående års kapitalförändring		-2 496	2 496	0
Årets kapitalförändring	55		3 418	3 473
Summa årets förändring		-2 496	5 914	3 418
Utgående balans 2025	29 880	-9 867	3 418	23 431

Not 25 Avsättningar

2025-12-31 2024-12-31

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Ingående avsättning	211	0
Årets pensionskostnad	6	375
Årets pensionsutbetalningar	-67	-164
Utgående avsättning	150	211

Övriga avsättningar

Ingående avsättning	1 098	1 170
Årets förändring ¹⁾	6 841	-72
Utgående avsättning¹⁾	7 939	1 098

¹⁾ Ökning av övriga avsättningar består främst av nya avsättningar för nedmontering och bortforsling av arkivhyllor och annan inredning. Detta kopplat till att Riksarkivet sagt upp lokaler i Östersund och Härnösand (5 000 tkr).

Not 26 Lån i Riksgäldskontoret	2025-12-31	2024-12-31
Lån till anläggningstillgångar vid årets början	107 918	98 576
Nya lån under året	66 100	35 131
Amorteringar under året	–25 140	–25 789
Utgående balans	148 877	107 918
Låneram (enl. 7 kap 1 § budgetlagen)	200 000	163 000

Not 27 Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	2025-12-31	2024-12-31
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	27 687	35 502

*Räntekontokrediten har högst utnyttjats med 113 334 tkr (50 453 tkr).
Beviljad kreditram hos Riksgäldskontoret 90 000 tkr (90 000 tkr).*

Not 28 Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2025-12-31	2024-12-31
Arbetsgivaravgifter och premier	5 632	5 568
Leverantörsskulder statliga	3 411	2 692
Utgående mervärdesskatt	1 706	770
	10 748	9 030

Not 29 Leverantörsskulder	2025-12-31	2024-12-31
Leverantörsskulder	8 204	8 536

Not 30 Övriga kortfristiga skulder	2025-12-31	2024-12-31
Personalens källskatt	4 619	4 594
Övriga skulder	68	37
	4 687	4 630

Not 31 Upplupna kostnader	2025-12-31	2024-12-31
Semesterlöneskuld	17 914	17 132
Kompledighetsskuld	705	709
Övriga upplupna kostnader	1 958	1 887
	20 578	19 728

Not 32 Oförbrukade bidrag	2025-12-31	2024-12-31
Bidrag från inomstatliga finansiärer	520	693
Bidrag från utomstatliga finansiärer	5 970	472
	6 490	1 165

Beräknad användning per tidsintervall

<i>Inom 3 månader</i>	1 353	458
<i>Mer än 3 månader till 1 år</i>	3 745	511
<i>Mer än 1 år till 3 år</i>	1 391	71
<i>Överstigande 3 år</i>	0	125

Not 33 Övriga förutbetalda intäkter	2025-12-31	2024-12-31
Övriga förutbetalda intäkter – inomstatliga	4 838	5 803
Övriga förutbetalda intäkter – utomstatliga	9 700	7 534
	14 538	13 337

Not 34 Övriga ansvarsförbindelser

1 290 tkr avser ett hyresavtal där Riksarkivet förbundit sig att betala andel av hyresgästs-specifika anpassningar om hyresförhållandet inte förlängs utan upphör vid hyrestidens utgång 2033-12-31. Osäkerheten ligger i om hyresavtalet förlängs, inte beloppet. Om avtalet inte förlängs kommer utgiften att uppstå med lika delar år 2032 och 2033. 5 400 tkr avser ett tvistigt belopp som är osäkert till såväl storlek som tidpunkt.

Not 35 Riksarkivet Ramanslag 17 6:1 ap 1

Årets tilldelning på anslagsposten 17 6:1 ap 1 var totalt 521 579 tkr (491 019 tkr). Anslagskrediten för år 2025 var 15 287 tkr (14 730 tkr). Av denna har 2 058 tkr utnyttjats. Ingående överföringsbelopp 2025 var –3 456 tkr (–7 254 tkr).

Villkor enligt regleringsbrevet 17 06:1 ap 1

I anslaget har beräknats medel för restaurering, arkivering och arkivförvaltning av kulturhistorisk, försvarsanknuten film till ett belopp av 464 tkr. Medlen utbetalas till föreningen Armé-, Marin- och Flygfilm.

Under 2025 har 464 tkr (464 tkr) utbetalats enligt ovan nämnda villkor.

Villkoren i regleringsbrevet har uppfyllts.

Villkor enligt regleringsbrevet 17 06:1 ap 1

Riksarkivet ska använda 7 300 tkr för bidrag till stiftelsen Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek. Riksarkivet får använda högst 3 000 tkr för bidrag till enskilda arkiv i enlighet med förordningen (2007:1368) om statsbidrag till enskilda arkiv.

Under 2025 har 7 300 tkr (7 100 tkr) respektive 2 540 tkr (2 490 tkr) utbetalats enligt ovannämnda villkor.

Villkoren i regleringsbrevet har uppfyllts.

Villkor enligt regleringsbrevet 17 06:1 ap 1

Riksarkivet fick ett anslagstillskott i vårbudgeten på 12 000 tkr. Av tillskottet avser 2 000 tkr tillkommande uppgifter som beredskapsmyndighet och 10 000 tkr ökad digitisering av statligt arkivmaterial.

Under 2025 har medlen använts enligt ovan nämnda villkor.

Villkoren i regleringsbrevet har uppfyllts.

Not 36 Bidrag till regional arkivverksamhet Ramanslag 17 1:6 ap 5

Anslaget ska användas till Föreningsarkiven i Region Stockholm enligt förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet. Anslaget får även användas för bidragsgivning till enskilda regionala arkiv.

Anslaget för bidrag för 2025 uppgår till 563 tkr (563 tkr), som har fördelats och utbetalats av Riksarkivet till regionala arkivinstitutioner i enlighet med regleringsbrevets villkor.

Villkoren i regleringsbrevet har uppfyllts.

Not 37 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet Ramanslag 17 1:4 ap 9

Årets tilldelning på anslagsposten 17 1:4 ap 9 var totalt 11 061 tkr (11 061 tkr).

Anslagskrediten för år 2025 var 331 tkr (331 tkr). Av denna har 6 tkr utnyttjats.

Ingående överföringsbelopp 2025 var –16 tkr (–301 tkr).

Villkoren i regleringsbrevet har uppfyllts.

Förteckning över tabeller

	sid
Tab. 1. Prestationer per verksamhet	15
Tab. 2. Handläggningstid per ärendetyp	20
Tab. 3. Prestationer per verksamhet	26
Tab. 4. Sjukfrånvaro	47
Tab. 5. Avgiftsbelagd verksamhet	50
Tab. 6. Totala intäkter och kostnader per verksamhet	51
Tab. 7. Lokalkostnader	53
Tab. 8. Ersättningar till ledamöterna i insynsrådet samt ledande befattningshavare som utsetts av regeringen	60

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 20 februari 2026

KARIN ÅSTRÖM IKO
riksarkivarie

Riksarkivet

Box 7223, 187 13 Täby
Telefon: 010 - 476 70 00
riksarkivet.se